

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.2. STUDIJU VIRZIENĀ REALIZĒJAMĀS STUDIJU PROGRAMMAS

Studiju virziens „Vēsture un filozofija”

1. Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Vēsture”

- programmas kods – 43224
- programmas apjoms – 120 KP
- programmas īstenošanas ilgums – pilna laika studijās – 3 gadi
– nepilna laika studijās – 4 gadi
- programmas īstenošanas veids un forma – pilna un nepilna laika klātienes studijas
- prasības uzsākot studijas – vidējā vispārējā izglītība
- iegūstamais grāds – humanitāro zinātņu bakalaurs vēsturē ar specializāciju vienā no sekojošiem virzieniem: vēsture vai kultūras vēsture
- programmas īstenošanas vieta – Daugavpils Universitāte, Vienības ielā 13
- programmas direktore – Dr.soc.sc., doc. Ilze Šenberga

2. Akadēmiskā maģistra studiju programma „Vēsture”

- programmas kods – 45224
- programmas apjoms – 80 KP
- programmas īstenošanas ilgums – pilna laika studijās – 2 gadi
- programmas īstenošanas veids un forma – pilna laika klātienes studijas
- prasības uzsākot studijas – bakalaura grāds vēsturē vai 2. līmeņa augstākā profesionālā izglītība vēstures jomā
- iegūstamais grāds – humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē
- programmas īstenošanas vieta – Daugavpils Universitāte, Vienības ielā 13
- programmas direktore – Dr.hist., prof. Irēna Saleniece

3. Akadēmiskā maģistra studiju programma „Kultūras vēsture un teorija”

- programmas kods – 45224
- programmas apjoms – 80 KP
- programmas īstenošanas ilgums – pilna laika studijās – 2 gadi
– nepilna laika studijās – 2,5 gadi
- programmas īstenošanas veids un forma – pilna un nepilna laika klātienes studijas
- prasības uzsākot studijas – humanitāro zinātņu bakalaurs vēsturē (kultūras vēsturē) vai humanitāro zinātņu bakalaurs vēsturē vai tam pielīdzināma 2.līmeņa augstākā profesionālā izglītība vēsturē vai kultūras vēsturē
- iegūstamais grāds – humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē kultūras vēstures apakšnozarē

- programmas īstenošanas vieta – Daugavpils Universitāte, Vienības ielā 13
- programmas direktore – Dr.theol., asoc.prof. Anita Stašulāne

4. Doktora studiju programma „Vēsture” apakšnozarē Historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes

- programmas kods –51224
- programmas apjoms – 120 KP
- programmas īstenošanas ilgums – pilna laika studijās – 3 gadi
- programmas īstenošanas veids un forma – pilna laika klātienes studijas
- prasības uzsākot studijas – maģistra grāds humanitārajās vai sociālajās zinātnēs
- iegūstamais grāds – vēstures doktora grāds historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē
- programmas īstenošanas vieta – Daugavpils Universitāte, Vienības ielā 13
- programmas direktors – Dr.hist., prof. Aleksandrs Ivanovs

2. STUDIJU PROGRAMMAS/U RAKSTUROJUMS

2.1. AKADĒMISKĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA „VĒSTURE”

2.1.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Vēsture” mērķis ir nodrošināt studējošiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu un prasmju apguvi vēstures un kultūras vēstures jomā, kas dod iespēju profesionāli un akadēmiski tālākizglīties.

Studiju programmas uzdevumi:

- veidot studentu izpratni par vēstures un kultūras vēstures procesiem, priekšstatu par vēstures zinātnē pastāvošām koncepcijām, veicināt viņu izpratni par teorētisko pieeju dažādību un mijiedarbību, par pagātnes izzināšanas problēmām;
- veicināt studentu spēju sistematizēt vēstures un kultūras vēstures faktus un saskatīt to cēloņsakarības;
- stimulēt studentu spēju un vēlmi meklēt jaunu informāciju, novērtēt tās atbilstību mūsdienu zinātnes prasībām;
- veidot studējošo spēju kritiski izvērtēt dažādus uzskatus par vēstures un kultūras vēstures zinātnes problēmām;
  - attīstīt studentu avotpētnieciskās prasmes;
  - attīstīt studējošo prasmi:
    - pamatot savu izpratni par vēstures faktu un vēstures procesa būtību un nozīmi;
    - ikvienu konkrētu faktu ievietot vēstures un vēsturiskās domas kontekstā;
    - meklēt un apstrādāt informāciju, izmantojot daudzveidīgas metodes un modernās tehnoloģijas;
    - veidot patstāvīgu pētniecisko darbu;
    - izteikt patstāvīgu viedokli, pamatojoties uz zināšanām un savu pētījumu rezultātiem, kā arī argumentēti aizstāvēt to;
  - veidot attieksmes, kas saistītas ar vēstures procesa izzināšanu un orientē studentus uz saiknes un savas vietas izpratni Latvijas, Eiropas un pasaules vēsturē un kultūrā, pilsonisko apziņu, toleranci, cieņu pret citām tautām, atbildību, sapratni, korektumu u.c.

Programmas mērķis un uzdevumi atbilst DU Stratēģijai (http://www.du.lv/files/0000/2725/DU_strategija_kopsavilkums.pdf)

2.1.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ

Studiju programmas apguves gaitā studenti sasniedz plānotos rezultātus vēstures un kultūras vēstures jomā zināšanu, prasmju un attieksmju formā. Iegūtās zināšanas un prasmes nodrošina studējošo spēju iekļauties pētnieciskajā un organizatoriskajā darbā, kas saistīts ar vēstures izpēti un tās rezultātu popularizēšanu.

Zināšanas. Studiju programmas satura apguves rezultātā studējošie demonstrē informētību un izpratni par vēstures procesa īpatnībām dažādos vēstures posmos, par teorētisko pieeju dažādību un

mijiedarbību un vēsturiskā pētījuma specifiku, kā arī par mūsdienu vēstures un kultūrvēstures aktuālajām problēmām.

Prasmes. Veikuši programmā paredzētās aktivitātes, studenti prot ikvienu konkrētu faktu ievietot vēstures un vēsturiskās domas kontekstā, salīdzināt un kritiski izvērtēt dažādus uzskatus par vēstures un kultūras vēstures zinātnes problēmām, izteikt patstāvīgu viedokli un argumentēti pamatot to; demonstrēt iegūtās avotpētniecības un zinātniskās literatūras analīzes prasmes, veicot patstāvīgu pētījumu un pielietojot dažādas pētnieciskās metodes, prot prezentēt sava pētījuma rezultātus.

Kompetences. Sadarbībā ar studiju biedriem un akadēmisko personālu pildot studiju programmas uzdevumus, tiek nodrošināta ar vēstures procesu un vēstures zinātnes principu apguvi un vēstures pētījumu veikšanu saistītās kompetences, attieksmju (interese, komunikabilitāte, tolerance, cieņa pret citu paustajām idejām, atbildība par paveikto darbu, tieksme pilnveidot savas zināšanas) veidošana.

Zināšanas	Prasmes	Kompetences
<p>Studējošie spēj parādīt zināšanas un izpratni par:</p> <ul style="list-style-type: none"> vēstures zinātnes īpatnībām (vēstures zinātnes kategorijas un jēdzieni, pētniecības pamatnostādnes); nozīmīgākiem historiogrāfiskiem virzieniem vēstures izpētē pasaulē un Latvijā; vēstures avotu būtību, to klasifikāciju, avotu ārēju un iekšēju kritiku; arheoloģijas zinātņi, tās palīgdisciplīnām; arheoloģijas zinātnes evolūciju; Latvijas arheoloģijas zinātnes attīstības posmiem; seno laiku, viduslaiku, jauno un jaunāko laiku hronoloģiskiem rāmjiem, to pamatojumu. Vēstures periodu pamatīpatnībām un to ietekmējošiem faktoriem; Latvijas vēstures periodizāciju, periodu pamatīpatnībām un 	<p>Studejošējie spēj:</p> <ul style="list-style-type: none"> formulēt un raksturot vēstures periodu un reģionu pamatīpatnības; analizēt, salīdzināt un izskaidrot vēstures posmu kopīgas un atšķirīgās pazīmes; definēt specifiskās iezīmes; identificēt un vispusīgi raksturot nozīmīgākos historiogrāfiskos virzienus vēstures izpētē pasaulē un Latvijā; operēt ar vēstures kategorijām un jēdzieniem; pamatojoties uz zinātniskās literatūras studijām formulēt cilvēces attīstības būtiskākās problēmas, atklāt to saturu; pielietot teorētiskās zināšanas, patstāvīgi vērtējot vēsturnieku pētījumus gan to zinātniskā līmeņa ziņā, gan arī politiskās ievirzes ziņā; salīdzināt zinātniskus darbus, ņemot vērā autoru pieejas, apskatāmās problēmas, jautājumus, autoru izmantoto avotu bāzi, smeļamās 	<p>Studējošie spēj:</p> <ul style="list-style-type: none"> patstāvīgi plānot un organizēt studiju aktivitātes; patstāvīgi lietojot bibliotēkas katalogu, apzināt noteiktam vēstures periodam vai tēmai vēltītu avotu un literatūras klāstu; veido bibliogrāfisku aprakstu; orientēties vēstures avotu kompleksā; apgūt un atlasīt nepieciešamo informāciju no zinātniskās literatūras un elektroniskajiem informācijas līdzekļiem un avotiem; pielietot informācijas tehnoloģijas dažāda veida darbu izstrādāšanā; patstāvīgi kritiski analizēt vēstures problēmas; formulēt, kā arī aizstāvēt savu viedokli referātos, ziņojumos, diskusijās; prezentēt sava pētījuma rezultātus; patstāvīgi pilnveidot savas zināšanas un prasmes atbilstoši

svarīgākim notikumiem; • sociālpolitisko procesu nozīmi latviešu tautas etnoģenēzē un nācijās veidošanā; • izpratni par reģiona un reģionu vēstures īpatnībām diohroniskajā un sinhroniskajā dimensijā; • cilvēku priekšstatu sistēmiskumu un mainīgumu teorētiskās domas līmenī un mentalitātes līmenī; • filosofijas virzienu un skolu konceptuālām atšķirībām visā filosofijas vēstures gaitā; • sociālpolitiskiem un kultūras procesiem 20. gs. un to likumsakarībām [- ideoloģiju nozīme Eiropas sociālpolitiskajā un kultūras dzīvē 20. gs.; - atšķirīgās iezīmes Austrumu un Centrāleiropas valstu vēsturē; - informācijas laikmeta būtība, tehnoloģiju loma cilvēces vēsturē.]	informācijas raksturu, atziņu ticamības pakāpi; • analizēt, sistematizēt un interpretēt iegūto zinātniskajā literatūrā informāciju; • gūt informāciju no dažāda rakstura avotiem; • patstāvīgi aktualizēt, vērtēt, klasificēt, interpretēt un izmantot vēstures avotu sniegto informāciju (dažādu avotu informācijas salīdzināšana un apkopojums); • pielieto teorētiskās zināšanas, patstāvīgi veicot vēstures avota ārējo un iekšējo kritiku; • pielietot teorētiskās zināšanas, pētot un aprakstot lietiskos avotus, klasificēt arheoloģiskos avotus, izskaidrot to pielietojamību; • veikt patstāvīgu pētījumu: - pielietot adekvātas pētniecības metodes; - patstāvīgi meklēt un atlasīt savam pētījumam vajadzīgus vēstures avotus un zinātnisko literatūru; - strukturēt referātus, studiju un bakalaura darbus un noformēt pētījumu atbilstoši prasībām; - veikt pētījuma rezultātu izvērtējumu.	darbības sfērai; apgūt Latvijas un ārzemju periodikas, zinātniskās literatūras jaunumus, apzinot aktuālas tendences vēstures jomā; • rīkoties ētiski atbildīgi, ar interesi, sapratni un toleranci pret citu cilvēku paustajām idejām un viņu darba rezultātiem; ar atbildību par paša paveiktā darba precizitāti un zinātnisko korektumu; • demonstrēt labu emocionālo pašregulāciju, koleģialitāti un komunikabilitāti.

Studiju rezultāti definēti arī katram studiju kursam, atbilstoši LR MK noteikumiem Nr. 990 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", un līdz ar to arī pārskatīts un nepieciešamības gadījumā mainīts studiju kursa saturs.

Sākot studijas, studenti tiek iepazīstināti ar studiju plānu, studiju organizāciju un sagaidāmajiem rezultātiem. Katra studiju kursa sākumā docētāji apspriež ar studējošiem plānotos studiju rezultātus (skat. 2. PIELIKUMU), seko, lai studējošie tos sasniedz, un izvērtē sasniegto. Studiju programmas apguves gaitā, veicot dažāda veida pētījumus, studentiem ir nodrošinātas individuālas konsultācijas un docētāju atbalsts.

2.1.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS

2.1.3.1. tabula

ABSP Vesture saturs				
Nr.	Studiju programma	KP	Pārb.form a	Docētājs
	A daļa : OBLIGĀTIE KURSI	52		
1.	Pasaules vēsture: Seno laiku vēsture	6	eksāmens	Dr. soc. sc., doc. I. Šenberga Mg. hist., lekt. A.Kupšāns
	Viduslaiku vēsture	6	eksāmens	Dr. hist., doc. T. Kuzņecova
	Jauno laiku vēsture	6	eksāmens	Dr. hist., prof. I. Saleniece
	Jaunāko laiku vēsture	6	eksāmens	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
2.	Latvijas vēsture	8	eksāmens	Mg. hist., lekt. D. Oļehnovičš
3.	Priekšstatu sistēmas senajās civilizacijās	4	dif. ieskaite	Dr. soc. sc., doc. I. Šenberga Dr. hist., doc. T. Kuzņecova
4.	Filosofijas vēsture	4	dif. ieskaite	Lekt. A.Felcis
5.	Ievads vēstures zinātnē	2	dif. ieskaite	Dr. hist., doc. T. Kuzņecova
6.	Avotmācība	4	dif. ieskaite	Dr. hist., prof. A.Ivanovs
7.	Ievads historiogrāfijā	4	dif. ieskaite	Dr. hist., prof. A.Ivanovs
8.	Studiju darbs vispārējā vēsturē	1	dif. ieskaite	Vēstures katedras docētāji
9.	Studiju darbs Latvijas vēsturē	1	dif. ieskaite	Vēstures katedras docētāji
	A daļa kopā:	52		

IEROBEŽOTĀS IZVĒLES KURSI (modulis Vēsture)				
B daļa: 52 KP				
1.	Arheoloģija	2	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. A.Kupšāns
2.	Senās pasaules ģeogrāfiskie atklājumi	2	dif. ieskaite	Dr. soc. sc., doc. I. Šenberga
3.	Senās pasaules veidotāji	2	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. A.Kupšāns
4.	Vecā Derība kā vēstures avots	2	dif. ieskaite	Dr. soc. sc., doc. I. Šenberga
5.	Kari un kaujas	1	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. A.Kupšāns
6.	Arābu kalifāts	1	dif. ieskaite	Dr. hist., doc. T. Kuzņecova
7.	Latvijas arheoloģija	2	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. A.Kupšāns
8.	Varas uztvere senajā pasaulē	2	dif. ieskaite	
9.	Slāvu tautas viduslaikos	1	dif. ieskaite	Dr. hist., doc. T. Kuzņecova

10.	Baltijas reģions viduslaikos	1	dif. ieskaite	Dr. hist., doc. T. Kuzņecova
11.	Vēsturiskā novadpētniecība	2	dif. ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms Dr. hist., prof. A.Ivanovs Dr. hist., prof. I.Salieniece
12.	Latgales vēsture XVI-XVIII gs.	2	dif. ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
13.	Reformācija Eiropā	2	dif. ieskaite	Dr. hist., prof. I.Salieniece
14.	Slāvu tautas XVI-XIX gs.	2	dif. ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
15.	Latgales vēsture XIX-XX gs.	2	dif. ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
16.	PSRS vēsture (1922-1991)	2	dif. ieskaite	Dr. hist., prof. I.Salieniece
17.	Baltijas valstu vēsture (1918-1940)	2	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. D. Oļehnovičs
18.	Zinātniskā darba pamati	2	dif. ieskaite	Dr. hist., prof. A.Ivanovs
19.	Pēckara Daugavpils vēsture avotos	2	dif. ieskaite	Dr. hist., prof. I.Salieniece
20.	Jaunā Derība jaunāko laiku literatūrā	2	dif. ieskaite	Dr. hist., doc. T. Kuzņecova
21.	Idejiskie virzieni Rietumeiropā XIX – XX gs. sāk.	2	dif. ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
22.	Baltijas valstis Otrajā pasaules karā	2	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. D. Oļehnovičs
23.	Polijas vēsture 20.gs.	2	dif. ieskaite	Dr. soc. sc., doc. T. Kuzņecova
24.	Ziemeļvalstu vēsture pēc Otrā pasaules kara	2	dif. ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
25.	Senās pasaules valsts un sabiedrība	2	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. A.Kupšāns
26.	Austrumeiropas vēsture (1945-1989)	2	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. D. Oļehnovičs
27.	Modernās tehnoloģijas vēstures zinātnē	2	dif. ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
28.	Mutvārdu prakse	1	dif. ieskaite	Dr. hist., prof. I.Salieniece
29.	Novadpētniecības prakse	1	dif. ieskaite	Mg. hist., lekt. A.Kupšāns
B daļa kopā:		52		
	Bakalaura darbs vēsturē	10		

IEROBEŽOTĀS IZVĒLES KURSI (modulis *Kultūras vēsture*)

B daļa: 52 KP

B daļa: IEROBEŽOTĀS IZVĒLES KURSI				
Kultūras teorija	2	eksāmens	Dr. philol., doc. G.Markovs, Dr. theol., prof. A. Stašulāne	
Kultūras antropoloģija	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Ozoliņš	
Mākslas zinātnes pamati:				
Estētikas kategorijas	1	dif. ieskaite	Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa	

	Glezniecība un grafika	1	dif. ieskaite	Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa
	Literatūra	1	dif. ieskaite	Mg. philol. lekt. A. Kazjukevičs <i>Dr. philol., doc. I. Dvorecka</i>
	Teātris	1	dif. ieskaite	Dr. philol., asoc. prof. E. Vasiļjeva
	Kino	1	difer. iesk.	Dr. philol., asoc. prof. A. Ēminuščijs
	Mūzika	1	difer. iesk.	<i>Dr. art., prof. Ē. Daugulis</i>
	Muzeoloģijas pamati	1	dif. ieskaite	<i>Dr. philol., doc. I. Dvorecka</i>
	Mīts un rīts kultūrā	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Ozoliņš
	Pasaules mākslas un arhitektūras vēsture: Pirmatnējā māksla – Viduslaiki	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Markovs
	Renesanse – 18. gs.	2		Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa
	19. – 21. gs.	2		Dr. philol., asoc. prof. A. Ēminuščijs
	Pasaules literatūras vēsture: Antīkie laiki – 19. gs.	4	eksāmens	Dr. philol., asoc. prof. A. Stankeviča
	20. – 21. gs.	2		Mg. philol. lekt. A. Kazjukevičs <i>Dr. philol., doc. I. Dvorecka</i> Dr. philol., asoc. prof. E. Vasiļjeva
	Pasaules teātra vēsture	2	eksāmens	Dr. philol., asoc. prof. E. Vasiļjeva
	Mūzika Eiropas kultūrā	2	dif. ieskaite	Dr. paed., prof. J. Davidova
	Pasaules kinomākslas vēsture	2	dif. ieskaite	Dr. philol., asoc. prof. A. Ēminuščijs
	Austrumu kultūras: Indijas kultūra	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Markovs
	Viduslaiku arābu kult. un Ķīnas kultūra	2		Dr. philol., pētn. Ž. Badins
	Baltu mītoloģija	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Ozoliņš
	Latvijas mākslas un arhitektūras vēsture	4	eksāmens	Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa
	Latviešu folkloras un literatūras vēsture	4	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. V. Lukaševičs
	Latvijas teātra un kino vēsture	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. I. Kupšāne
	Latviešu sadzīves vēsture	2	eksāmens	Dr. philol., doc. I. Kupšāne
	Baznīcas vēsture Latvijā	2	dif. ieskaite	Dr. theol., prof. A. Stašulāne
	Muzeju prakse	1	dif. ieskaite	Dr. philol., as. I. Dvorecka
	B daļa kopā:	52		
	Bakalaura darbs kultūras vēsturē	10		

C daļa: BRĪVĀS IZVĒLES KURSI – 6 KP				
1.	Latviešu valoda	4	dif. ieskaite	Mg. filol. V. Ruža Mg. filol. I. Zuģicka
2.	Angļu valoda (ar priekšzināš.)	4	dif. ieskaite	Mg. paed., as. E. Hjoškina
3.	Vācu valoda (ar priekšzināš.)	4	dif. ieskaite	Mag. paed., lekt. J. Sergejeva
4.	Zviedru valoda (bez priekšzināš.)	4	dif. ieskaite	Mag. filol., lekt. M. Maslova
5.	Franču valoda (bez priekšzināš.)	4	dif. ieskaite	as. S. Poļanskis, as. V. Jakovļeva Mag. filol., as. R. Savickis
6.	Poļu valoda (bez priekšzināš.)	4	dif. ieskaite	Dr. filol., doc. K. Barkovska
7.	Spāņu valoda (bez priekšzināš.)	4	dif. ieskaite	Mag. filol., as. V. Baranovska
8.	Baltkrievu valoda	4	dif.	Mag. filol. as. T. Bučele

			ieskaite	
9.	Krievu valoda	4	dif. ieskaite	Mag. filol., E.Isajeva
10.	Datorzinību pamati	2	dif. ieskaite	Mag. mat., as. V. Mendrike
11.	Indijas kultūra	2	dif. ieskaite	Dr. filol., doc. G. Markovs
12.	Ebreju diaspora: vēsture un kultūra	2	dif. ieskaite	Dr. filol., as. prof. E.Vasiļjeva
13.	Web-dizaina pamati	2	dif. ieskaite	Mag. mat., as. V. Mendrike
14.	Vēstures paradoksi	2	dif. ieskaite	Dr. hist., lekt. A.Kupšāns
15.	Valodas kultūras pamati	2	dif. ieskaite	Mag. filol. as. I.Teilāne
16.	Jeruzaleme: reliģijas un kultūras fenomens	2	dif. ieskaite	Dr. filol., as. prof. E.Vasiļjeva
17.	Islāms – reliģija, kultūra, politika	2	dif. ieskaite	Dr. teol., prof. A.Stašulāne
18.	Kultūru interpretācija	2	dif. ieskaite	Dr. filol., doc. G.Ozoliņš
19.	Dzimte un kultūra	2	dif. ieskaite	Dr. filol., doc. S. Meškova
20.	Latgaliešu rakstu valoda	2	dif. ieskaite	Mag. filol. as. I.Teilāne
21.	Reliģiju vēsture	4	dif. ieskaite	Dr. theol., prof. A. Stašulāne

Pilna un nepilna laika studiju plāni ir [1. PIELIKUMĀ](#).

ABSP Vēsture saturs izriet no programmas mērķa. Tas ir balstīts hronoloģiskajā un tematiskajā principā, kas ļauj sniegt un studentiem gūt sistēmisko priekšstatu par vēstures procesu universālajā (Pasaules vēsture: seno laiku, viduslaiku, jauno un jaunāko vēstures kursi) un lokālajā (Latvijas vēstures, Latgales vēstures kursi) dimensijā. Uz šiem diviem principiem balstās gan **A**, gan arī **B** daļas kursi.

A daļu veido divu tipa kursi:

1. kursi, kuri balstās uz hronoloģisko principu – *Seno laiku vēsture* un *Viduslaiku vēsture* (1.studiju gads); *Jauno laiku vēsture* (2.studiju gads); *Jaunāko laiku vēsture* (3.studiju gads); *Latvijas vēsture* (2.-3. studiju gads);

2. kursi, kuri vērsti uz vēstures zinātnes kā sistēmas teorētisko apjēgšanu – *Ievads vēstures zinātnē*; *Avotmācība*; *Ievads historiogrāfijā*; *Modernās tehnoloģijas vēstures zinātnē*.

A daļas kursi tiek papildināti ar spekkursiem (B daļa).

B daļas (modulis „Vēsture”) kursu mērķis ir sniegt un studentiem gūt padziļinātas zināšanas par atsevišķiem vēsturiskiem laikmetiem un tiem raksturīgākām parādībām (piemērām, *Senās pasaules ģeogrāfiskie atklājumi*; *Senās pasaules veidotāji*; *Slavu tautas viduslaikos*; *Reformācija* u.c.).

B daļas kursiem ir divējāda ievirze:

- avotpētnieciskā (piemēram, studiju kursi - *Vecā Derība ka vēstures avots; Varas uztvere senajā pasaulē; Pēckara Daugavpils vēstures avots*);
- historiogrāfiskā (piemēram, studiju kursi - *Senās pasaules valsts un sabiedrība; Arābu kaiķfāts; Slāvu tautas XV - XIX gs.; Baltijas valstu vēsture (1918 - 1940) u.c.*

B daļas (modulis „Kultūras vēsture”) kursu mērķis ir nodrošināt kultūras procesu zinātnisku izpratni: akcentējot teorētiskās zināšanas kultūras vēstures jautājumos, studiju programmas B daļa aptver kultūras izpētes jomu gan Latvijas, gan pasaules kultūras kontekstā.

B daļas kursiem ir trejāda ievirze:

- kulturoloģiskā (piemēram, studiju kursi - *Kultūras teorija; Kultūras antropoloģija; Mākslas zinātnes pamati; Mīts un rīts kultūrā*);
- globāli kultūrvēsturiskā (piemēram, studiju kursi - *Pasaules mākslas un arhitektūras vēsture; Pasaules teātra vēsture; Pasaules literatūras vēsture; Pasaules kinomākslas vēsture u.c.*)
- nacionāli kultūrvēsturiskā (piemēram, studiju kursi - *Latvijas mākslas un arhitektūras vēsture; Latvijas teātra un kino vēsture; Latviešu folkloras un literatūras vēsture u.c.*)

Studiju programmas **C daļa** – brīvās izvēles daļa (6 KP) nodrošina gan vairāku svešvalodu apguvi, gan plašāku atsevišķu tēmu apguvi.

2.1.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA

ABSP Vēsture ir veidota pēc Augstskolu likuma prasībām un nodrošina iespējas akadēmiskās izglītības iegūšanai saskaņā ar LR Ministru kabineta 2002. gada 3. janvāra *Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu* un DU Satversmes normatīvo aktu prasībām. Imatrikulācija DU notiek saskaņā ar *Uzņemšanas noteikumiem*, kurus ik gadu apstiprina DU Senāts. Studiju programmas realizāciju nodrošina DU Humanitārās fakultātes Vēstures katedra, Latviešu literatūras un kultūras katedra, Krievu literatūras un kultūras katedra (kopš 2010. gada - Rusistikas un slāvistikas katedra). Ar programmas saturu, organizāciju un īstenošanu saistītie jautājumi tiek apspriesti un lemti koleģiāli, ņemot vērā studentu viedokli. Programmas pilnveidošanas jautājumi, iesniegtie priekšlikumi tiek apspriesti katedru sēdēs. Izmaiņas kursu apjomā, saturā un izkārtojumā, kā arī docētāju maiņu apstiprina Humanitārās fakultātes Dome.

Studiju programmā studiju process organizēts auditorijas nodarbību un patstāvīgā darba formā pēc studiju plāna (*skat. 1. PIELIKUMU*). Kontaktstundu skaits nepārsniedz 50% no studiju programmas apguvei paredzētā KP apjoma. ABSP Vēsture tiek realizēta gan pilna, gan nepilna laika studiju formā. Nepilna laika studijās ir samazināts kontaktstundu skaits, tādējādi lielāka loma ir piešķirta studentu patstāvīgajam darbam. Attiecības starp kontaktstundām un studentu patstāvīgo darbu ir šādas: 1KP atbilst 40 akadēmiskajām stundām, kuras ietver 16 kontaktnodarbības (lekcijas, seminārus, kolokvijus) un 24 stundas studentu patstāvīgā darba pilna laika studijās un 6 kontaktstundas – nepilna laika studijas.

Studiju programmas akadēmiskais statuss

Pēc studiju programmas apguves izglītojamie iegūst akadēmisko humanitāro zinātņu bakalaura grādu vēsturē ar specializāciju vienā no sekojošiem virzieniem: vēsture vai kultūras vēsture.

Iegūtais bakalaura grāds vēsturē dod tiesības turpināt studijas nākošā līmeņa studiju programmās:

- DU maģistra studiju programmās tajā pašā vai radniecīgā zinātņu nozarē vai apakšnozarē („Vēsture”, „Kultūras vēsture un teorija”, „Starpkultūru attiecības”, „Uzņēmējdarbības vadība”, „Sabiedrības un iestāžu vadība”);
- DU augstākā līmeņa profesionālajās programmās saskaņā ar uzņemšanas nosacījumiem konkrētajās studiju programmās („Vidējās izglītības skolotājs”, iegūstot vienu no kvalifikācijām „Vēstures un sociālo zinību vai kulturoloģijas skolotājs”);
- citās augstskolās Latvijā un ārzemēs.

Studiju programmas struktūra

Atbilstoši *Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu*, studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunkti (KP). Tās struktūru veido trīs daļas: A (obligātā daļa), B (ierobežotās izvēles daļa), C (brīvās izvēles daļa).

A . Obligātā daļa 52 kp	
B. Ierobežotās izvēles daļa 52 kp	
Vēsture	Kultūras vēsture
C. Brīvās izvēles daļa 6kp	

2.1.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI

Uzņemšanas noteikumi DU izdoti saskaņā ar Augstskolu likumu, Ministru kabineta 2006.gada 10. oktobra noteikumiem Nr. 846 „Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās” un DU Satversmi.

Nepieciešamo informāciju par studijām var gūt DU arī piedaloties DU Informācijas dienās, kad ir iespējams tikties ar programmas vadību un studentiem. Uzņemšanas noteikumi ir pieejami reklāmas izdevumos un internetā DU majas lapā (skat. <http://du.lv/lv/studijas/uznemsana/pamatstudijas/noteikumi>).

Imatrikulācija studiju programmā pilna un nepilna laika studijām notiek konkursa kārtībā, pamatojoties uz centralizēto eksāmenu (CE) latviešu valodā un literatūrā, pirmajā svešvalodā un vēsturē vērtējumiem, kā arī ņemot vērā eksāmena atzīmi kultūras vēsturē (kulturoloģijā).

Studentiem ir pieejams DU Studiju nolikums, kā arī informatīvie materiāli, kas palīdz labāk izprast programmas struktūru un prasības tās izpildei. Informāciju par studiju ievirzi un tālākajām iespējām studenti iegūst uzņemšanas periodā, kā arī pirmajā nodarbībā, kad tiek iepazīstināti ar augstskolu un mācībspēkiem, studiju programmas mērķiem, uzdevumiem, saturu, ar studiju programmas struktūru, akadēmiskā gada plānojumu, studiju organizāciju konkrētajā gadā un perspektīvu turpmākajos studiju gados.

2.1.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA

2.1.6.1. Izmantojamās studiju metodes un formas

Studijas akadēmiskā bakalaura programmā tiek organizētas lekciju, semināru, praktisko nodarbību, kolokviju, individuālo darbu, grupu darbu veidā.

Lai veidotu studējošo sistēmisko priekšstatu par vēstures procesu, kā arī veicinātu zinātnes kā sistēmas teorētisko apjēgšanu, atklājot zinātnes nozares vai tās apakšnozares struktūru un vietu zinātņu sistēmā, galvenās koncepcijas un nostādnes, pētījumu metodoloģiju un teoriju, tiek izmantota tāda tradicionāla akadēmiskā darba forma kā *lekcija*. DU struktūrvienību nodrošinātība ar datortehniku, kopējamo tehniku, audiotehniku un videotehniku dod iespēju izmantot jaunās tehnoloģijas nodarbībās. Daļa lekciju tiek vadītas, izmantojot PowerPoint vidē sagatavotās prezentācijas, flash programmā izveidotos materiālus un t.t. Profilējošajās struktūrvienībās turpinās iepriekšējos gados sagatavoto lekciju uzskates un izdales materiālu pārveide elektroniskā veidā.

Viena no svarīgākajām studiju formām ir *semināri*, jo darbs ar vēstures avotiem un zinātnisko literatūru ir vēsturnieka profesionālās darbības pamatā. Seminārnodarībās studenti papildina un nostiprina lekcijās gūtās teorētiskās zināšanas, apgūst pētnieciskā darba, dažāda līmeņa informācijas no vēstures avotiem un literatūras ieguves un analīzes prasmes un iemaņas, kā arī nostiprina uzstāšanās prasmes, iegūst pieredzi izklāstīt savu viedokli, piedalīties diskusijā. Īpaša uzmanība semināra nodarbībās tiek pievērsta tiem jautājumiem, bez kuru dziļas un pilnīgas izpratnes nav iedomājama attiecīga kursa pilnvērtīga apguve. Darbs semināru nodarbībās ir viens no studentu patstāvīgā darba un studiju kursa apguves sekmīguma kontroles mehānismiem.

Samēra plaši studiju laikā tiek praktizēts studējošo *individuālais darbs*, jo individuālie uzdevumi dod docētājam iespēju veicināt studējošo kvalitatīvāku vielas apguvi, ļauj savlaicīgi konstatēt tos jautājumus, kurus studējošie nav pietiekami labi apguvuši, palīdz atklāt studentu profesionālās intereses. Individuālais darbs studiju procesa nodrošināšanai tiek izmantots gatavojoties semināriem, kolokvijiem, studiju, bakalaura darba izstrādes sekmēšanai.

Komandas (grupu) darbs obligātajos un ierobežotās izvēlesursos tiek izmantots maz un galvenokārt seminārnodarībās, analizējot un apspriežot uzdevumu pildīšanas gaitā iegūtās atziņas.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta studējošo *patstāvīgā darba* kvalitatīvai organizēšanai. Liela nozīme šajā sakarā ir docētāju un studējošo savstarpējai sadarbībai, docētāju sniegtajām konsultācijām, izstrādātiem individuāliem uzdevumiem.

Studentu pētnieciskā darba, kā arī tā organizēšanas iemaņu apgūšanu veicina programmā ietvertā *Novadpētniecības, Mutvārdu vēstures un Muzeju prakse* (skat. 5. PIELIKUMU).

2.1.6.2. Prakse

Bakalaura studiju programmā „Vēsture” programmas B daļā ir paredzētas šādas prakses:

- modulī „Vēsture”: *Mutvārdu vēstures* prakse (1. stud. gada 2. semestrī – 1 KP) un *Novadpētniecības* prakse (2. stud.gada 4. semestrī – 1 KP);
- modulī „Kultūras vēsture” – *Muzeju prakse* (2. stud.gads, 4. semestris – 1 KP).

Prakses organizēšana notiek šādā secībā:

- Studiju gada sākumā par praksi atbildīgais docētājs paziņo HF dekanātam prakses ievadkonferences un noslēguma konferences datumus.

- Mēnesi pirms prakses docētājs, kas ir atbildīgs par praksi, apzina un iesniedz HF dekanātā prakses norises vietu sarakstu.
- Dekanāts sagatavo rīkojuma projektu par studentu nosūtīšanu praksē.
- Par praksi atbildīgais docētājs sagatavo DU HF līgumu ar konkrētajām prakses vietas organizācijām, ka studenti tiek pieņemti praksē, un nodod to apstiprināšanai DU rektoram.

Novadpētniecības un *Muzeju* prakses norises vieta – Latvijas muzeji, kuru izvēli nosaka apakšprogrammas specializācija. *Mutvārdu vēstures* prakses norises vieta ir Daugavpils pilsēta un Daugavpils rajons; paredzēti divi prakses veidi: ekspedīcija (viena nedēļa) un individuālie lauka pētījumi DU Vēstures katedras docētāju pārraudzībā. Prakses ilgums – viena nedēļa.

Prakses organizē saskaņā ar prakšu *Nolikumiem*, kuri ir apstiprināti Humanitārās fakultātes Domes sēdēs (2003.gada 19. maijā, 2004. gada 20. Septembrī), atbilstoši studiju plānam.

Prakses loģiski turpina atbilstošos teorētiskos kursus un ir paredzētas ar mērķi pilnveidot teorētiskās zināšanas zinātniski pētnieciskā darbā, veicinot studentu darba prasmju attīstību vēstures mutvārdu metodoloģijā (*Mutvārdu vēstures prakse*), novadpētniecības darba metožu pielietošanā (*Novadpētniecības prakse*), pētnieciskā darba iemaņu un prasmju pilnveidošanā kultūras vēsturē (*Muzeju prakse*).

Prakšu uzdevumi ir vērsti uz pētnieciskā un organizatoriskā darba iemaņu pilnveidošanu, atbilstoši izvirzītajiem mērķiem (skat. 5. PIELIKUMU). Pirms prakses studējošie tiek iepazīstināti ar prakses *Nolikumu*, studentam izvirzītajām prasībām un paredzētajiem uzdevumiem, kuri jāveic prakses laikā, kā arī ar prakses vērtēšanas nosacījumiem (skat. 5. pielik.). Prakses gaitā studentiem tiek nodrošinātas docētāju konsultācijas.

Mutvārdu vēstures prakse paredz ne tikai metodisko, bet arī materiālo nodrošinājumu. Studentiem ir iespēja izmantot DU tehniskos līdzekļus: datorklases tehniku, DU Mutvārdu vēstures centra audio un video tehniku, diktafonus audio interviju ierakstīšanai un atšifrēšanai.

2.1.7. VĒRTĒŠANAS SISTĒMA

Vēstures bakalaura studiju programmas apguves gaitā notiek sistemātiska un daudzveidīga zināšanu un prasmju pārbaude. Studiju programmas apguves gaitā tiek izmantotas dažādas vērtēšanas un pārbaudes formas.

- Semestru noslēgumā studiju kvalitātes noteikšanai tiek izmantotas tradicionālās zināšanu pārbaudes formas: eksāmeni un diferencētās ieskaites gan mutvārdos, gan rakstiski. Minimālais studiju kursa apjoms, lai organizētu eksāmenu, ir 2 KP.
- Studentu zināšanu līmenis tiek vērtēts pastāvīgi arī semestra laikā, izmantojot dažādas studiju darba kontroles formas – kontroldarbus, testus, kolokvijus, seminārus, uzdevumu veikšanu praktiskajās nodarbībās. Programmas apguves pastāvīga vērtēšana dod iespēju:
  - sistemātiski kontrolēt materiāla apguvi un studentu patstāvīgo darbu;
  - veicināt kontaktu ar studentiem (diskusijas, dialogi un iesaistīšanās pētnieciskajā darbā);
  - mudināt studentus regulāri un pastāvīgi strādāt;
  - būt objektīviem, vērtējot kursa apguvi.

Pastāvīgajā studiju un pētnieciskajā darbā studenti vadās pēc DU Vēstures katedras docētāju izstrādātajiem ieteikumiem (A. Ivanovs, D. Oļehnovičs, H. Soms. *Ieteikumi Daugavpils Universitātes vēstures studiju programmas studiju darbu, bakalaura darbu un maģistra darbu*

noformēšanai. Daugavpils: „Saule”, 2004. Pieejams arī elektroniski: <http://www.de.dau.lv/vesture.html>).

Zināšanu un prasmju novērtēšanas metodes un to nozīme studiju kursa kopvērtējuma veidošanā ir skaidrotas studiju kursu aprakstos, ar kuriem studenti tiek iepazīstināti katra studiju kursa ievadā: pirmās nodarbības laikā docētāji skaidro prasības, kas studentiem jāievēro, lai varētu sekmīgi apgūt konkrēto kursu un nokārtot pārbaudījumu (skat. 2. PIELIKUMU), nosaka pārbaudījuma formu un termiņus. Vērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Pārbaudījumu organizācijā tiek ņemts vērā arī studentu viedoklis, piemēram, izvēloties mutisku vai rakstisku pārbaudes formu.

Kopš 2007./2008. studiju gada 3. studiju gada noslēgumā studenti kārtu bakalaura eksāmenu pēc jaunas sistēmas: lai padziļinātu studentu zināšanas izvēlētajā bakalaura darba tematikā, programmas direktors sadarbībā ar bakalaura darba zinātniskajiem vadītājiem izstrādā jautājumu kopu, kas studentam jāapgūst pirms eksāmena. Jautājumi ietver gan vispārējās vēstures, gan Latvijas vēstures, gan kultūras vēstures virzienus un tie ir saistīti ar bakalaura darba hronoloģiskajām un tematiskajām robežām.

2.1.8. FINANŠU RESURSI

Vēstures bakalaura studiju programmas galvenais finansējuma avots ir valsts budžeta līdzekļi. Visi iegūtie līdzekļi iekļaujas kopējā Humanitārās fakultātes finansējumā un tiek izmantoti akadēmiskā personāla darba apmaksai un citiem izdevumiem pēc fakultātes Domes lēmuma (skat. 12. PIELIKUMU).

2.1.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS

2.1.9.1. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam

Bakalaura studiju programma „ABSP Vēsture,” ir veidota saskaņā ar 2002. gada 3. janvāra LR MK Noteikumiem 6.

2.1.9.1.1. tabula

Salīdzinājuma kritērijs	MK noteikumu Nr.2	ABSP Vēsture
Studiju programmas apjoms	no 120 līdz 160 kp	120 kp
Bakalaura darbs	Ne mazāk kā 10 kp	10 kp
Studiju programmas struktūra obligātā daļa	Ne mazāk kā 50 kp	52 kp
ierobežotās izvēles daļa	Ne mazāk kā 20 kp	52 kp
brīvās izvēles daļa	-	6 kp

Studiju programmā piedāvātie studiju kursi atbilst MK noteikumos definētajiem kritērijiem: zinātņu nozares un apakšnozares pamatnostādnes, principi, struktūra un metodoloģija (ne mazāk kā 25 kp); zinātņu nozares un apakšnozares attīstības vēsture un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kp) un zinātņu nozares un apakšnozares raksturojums un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kp). Visi studiju programmā ietvertie kursi dod studentiem iespēju izprast zinātnes nozares (vēstures) un apakšnozares (kultūras vēstures) pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju, kā arī iepazīties ar to attīstības vēsturi un aktuālajām problēmām. Vairāki A daļas kursi nodrošina zinātniski pētniecisko prasmju un iemaņu iegūšanu, piemēram, *Ievads vēstures zinātnē, Avotmacība, Ievads historiogrāfijā; Zinātniska darba pamati*. Pētniecības darba iemaņas, ko studenti gūst rakstot divus studiju

darbus (pirmajā studiju gadā – vēsturē; otrajā studiju gadā – Latvijas vēsturē vai kultūras vēsturē), vispilnīgāk izpaužas bakalaura darbā.

2.1.9.2. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam.

Profesionālās izglītības standarts neattiecas uz akadēmisko programmu. Akadēmiskajā studiju programmā profesionālā kvalifikācija nav paredzēta.

2.1.9.3. Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2)

Lai salīdzinātu DU akadēmiskā bakalaura studiju programmu „Vēsture” ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un ES, tika izvēlētas analogas studiju programmas Latvijas Universitātē, Rietumanglijas Universitātē (Bristole, AK) un Vitauta Dižā Universitātē (Kauņa, Lietuva), kā arī kultūras vēstures programmas mākslas vēstures specialitātē Jorkas universitātē (AK) un amerikāņu-britu sadraudzības zemju mākslas specialitātē Ekseteras Universitātē (AK).

2.1.9.3.1. tabula

SALĪDZINĀJUMA KRITĒRIJS	LATVIJAS UNIVERSITĀTE	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
Studiju process		
Studiju ilgums	3 gadi	3 gadi
Kredītpunktu skaits	120 KP	120 KP
Attiecības starp		
• A daļas kursi (obl.)	62KP	52KP
• B daļas kursi (speciālkursi)	52 KP	52 KP
• izvēles priekšmetiem	6KP	6KP
		(10KP – bakalaura darbs)
Mācību metodes	studentu patstāvīgais darbs, semināri, prezentācijas, lekcijas	studentu patstāvīgais darbs, semināri, prezentācijas, lekcijas
Vērtējuma metodes	studiju darbi, eksāmeni (mutiski un rakstiski), ieskaites (mutiski un rakstiski), kontroldarbi, testi.	studiju darbi, eksāmeni (mutiski un rakstiski), ieskaites (mutiski un rakstiski), kolokviji, kontroldarbi, testi, referāti.

Salīdzinot DU studiju programmu „Vēsture” ar analogu programmu Latvijas Universitātē, ir secināts:

- LU un DU studiju ilgums, iegūstāmo kredītpunktu skaits (120 KP), kā arī A un B daļu kursu apjoms ir līdzīgs (LU A daļā ir ietverta arī bakalaura darba izstrādāšana –10 KP).
- Līdzīgs ir A daļas saturs: abās programmās tiek piedāvāti studiju kursi senajā, vidus, jauno un jaunāko laiku vēsturē, kā arī kursi, kas nodrošina metodoloģiskas un historiogrāfiskas zināšanas.
- Abu universitāšu bakalaura programmās B daļasursos piedāvāts hronoloģiski un ģeogrāfiski plašs problēmu loks, kas nodrošina studentam izvēles iespējas. LU noteiktu B daļas apjomu veido obligātie semināri.

2.1.9.3.2. tabula

SALĪDZINĀJUMA KRITĒRIJS	UNIVERSITY OF THE WEST OF ENGLAND	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
Studiju process		
Studiju ilgums	3 gadi	3 gadi
Kredītpunktu skaits	360 (120 kp katru gadu)	120 KP
Attiecības starp		
• pamatkursiem(obl.)	-	43%
• speciālkursiem	66%	43%
• izvēles priekšmetiem	33%	4 %
		(10 % – bakalaura darbs)
Mācību metodes	studentu patstāvīgais darbs, semināri, prezentācijas, lekcijas	studentu patstāvīgais darbs, semināri, prezentācijas, lekcijas
Novērtējuma metodes	kursdarbi, 3 st. eksāmeni (rakstiski), esejas, testi, datorizētās pārbaudes (dokumenti, hronoloģija), grāmatu apskati, studentu vadītie semināri	studiju darbi, eksāmeni (mutiski un rakstiski), ieskaites (mutiski un rakstiski), kolokviji, kontroldarbi, testi, referāti.
Bakalaura darba apjoms	8 - 10 tūkst.vārdu	8 - 10 tūkst.vārdu
Studiju programmas organizācija un vadība		
Atbildīgie par programmas realizāciju	The Programme Management Committee The Programme Director	Studiju programmas padome Studiju programmas direktors
Studentu līdzdalība	25% dalībnieku	Studenti piedalās studiju procesa pilnveidošanā, studiju gada noslēgumā vērtējot programmas saturu, organizāciju un vadību.
Ilgtermiņa programmas plānošana	The Steering Group (Pr. Director is the Chair)	Studiju programmas padome Studiju programmas direktors
Vērtējums	The Examining Board	Bakalaura eksāmena komisija

Salīdzinot DU studiju programmu „Vēsture” ar analogu programmu Rietumanglijas Universitātē (Bristole, AK), ir redzams, ka, neskatoties uz dažām atšķirībām, studiju koncepcija ir līdzīga abās universitātēs: tās ir akadēmiskās studijas, kuru laikā studenti un docētāji aktīvi sadarbojas un kuru rezultātā studenti iegūst vēsturnieka pētnieka iemaņas, ko aplicina viņu bakalaura darbi.

Atšķirības, kas saistītas ar studiju procesa saturu un organizāciju, ir loģiski izskaidrojamas:

- kredītpunktu skaits atšķiras tāpēc, ka atšķirīgi ir kredītpunktu aprēķina principi. DU 1 kredītpunktu veido 40 stundas (20 stundas auditorijas nodarbību ar tikpat lielu patstāvīgā darba stundu skaitu) UWE 1 kredītpunkts ir līdzvērtīgs 5 stundām (2 – auditorijā, 3 – patstāvīgais darbs);
- studiju saturs DU atšķiras ar to, ka te tiek piedāvāts vēstures un kultūras vēstures sistemātiskais kurss, kas papildināts un paplašināts ar speciālajiem kursiem. Tāpēc

pmatkursu (obl.) īpatsvars ir visai liels (no 48% līdz 66%). Tas ir izskaidrojams ar nepieciešamību nodrošināt studentiem pietiekami augstu sagatavotības līmeni, lai pēc studiju programmu absolvēšanas viņi varētu strādāt dažādās izglītības iestādēs (izņemot augstskolas).

- DU mazāk praktizē studentu zināšanu vērtējuma rakstisko formu: ieskaites un eksāmeni notiek galvenokārt mutvārdu formā, kas ļauj pārbaudīt studentu zināšanas un prasmi tās izklāstīt. Pārbaudes rakstiskā forma biežāk tiek realizēta kursu starpposmos.
- Vēstures bakalaura studiju programmas vadība UWE ir daudz sazarotāka, pastāv vairākas komitejas, kuru darba uzdevums ir sekmēt studiju procesa pilnveidošanu. Būtiskākās atšķirības būtu meklējamas nevis institūciju skaitā, bet lēmumu pieņemšanas kārtībā. Gan UWE studentiem, gan DU studentiem ir nodrošināta liela loma studiju jautājumu apspriešanā un lēmumu pieņemšanā.

Salīdzinot Daugavpils Universitātes un **Vītauta Dižā Universitātes (Lietuva)** bakalaura studiju programmas var konstatēt vairākas atšķirības.

2.1.9.3.3. tabula

SALĪDZINĀJUMA KRITĒRIJS	VĪTAUTA DIŽĀ UNIVERSITĀTE	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
Studiju process		
Studiju ilgums	4 gadi	3 gadi
Kredītpunktu skaits	109 KP	120 KP
Attiecības starp		
• A daļas kursi (obl.)	90%	50%
• B daļas kursi (speciālkursi)	10%	50%
Bakalaura darbs	10KP	10KP
Mācību metodes	studentu patstāvīgais darbs, semināri, prezentācijas, lekcijas	studentu patstāvīgais darbs, semināri, prezentācijas, lekcijas
Vērtējuma metodes	studiju darbi, eksāmeni (mutiski un rakstiski), ieskaites (mutiski un rakstiski), kontroldarbi, testi.	studiju darbi, eksāmeni (mutiski un rakstiski), ieskaites (mutiski un rakstiski), kolokviji, kontroldarbi, testi, referāti.

Atšķirībā no DU Vītauta Dižā Universitātē:

- pilna laika studiju programma tiek realizēta 4 gadus;
- 1.-2. studiju gadā tiek apgūti trīs humanitāro disciplīnu (etnoloģijas, filozofijas, vēstures) vispārīgie kursi (ietver zinātnes filozofiju un metodoloģiju, vairākus kursus filozofijā, vairāku periodu vēsturi: medievālistiku, jauno laiku vēsturi);
- 3.-4. studiju gadā tiek apgūti dažādi kursi vēsturē, historiogrāfijā un vēstures metodoloģijā.

Vītauta Dižā studiju programmas absolventi var strādāt zinātniskās pētniecības centros, muzejos, kultūras mantojuma aizsardzības sistēmā vai turpināt studijas humanitāro un sociālo zinātņu maģistra programmā. Ar Vītauta Dižā Universitātes (Lietuva) bakalaura studiju programmu

var

iepazīties:

http://www.vdu.lt/studijos/bakalauro_programos2004/hmf/istorija.pdf.

Veicot studiju programmas salīdzinājumu ar **kultūras vēstures** programmām mākslas vēstures specialitātē Jorkas Universitātē (AK) un amerikāņu-britu sadraudzības zemju mākslas specialitātē Ekseteras Universitātē (AK) var secināt:

- gan DU, gan Jorkas un Ekseteras universitāšu programmas ļauj **integrēti apskatīt atsevišķas kultūras vēstures daļas.**

2.1.9.3.4. tabula

Daugavpils Universitate	Jorkas Universitate (AK)	Ekseteras Universitātē (AK)
iespēja specializēties kultūras vēstures apakšnozarē	mākslas vēstures specialitāti var saistīt ar vēsturi vai angļu literatūru	programmas pamatiezīme ir dažādu sabiedrību kultūras, mākslas un mediju salīdzinošā pētīšana

- Ekseteras universitātē un DU apgūstamie studiju kursi ir līdzīgi, tomēr Ekseteras universitātē tos apgūst citu valstu kultūru kontekstā, kas nav raksturīgi DU programmai. Izvēles kursu iespējas minētajās universitātēs ir līdzīgas.
- Ekseteras universitātes studentiem ir lielas iespējas stažēties ārzemēs, mācību procesā piedalās daudz ārzemju vieslektoru.

2.1.10. STUDĒJOŠIE

2.1.10.1. Studējošo skaits

2.1.10.1.1. tabula

Studējošo skaits bakalaura studiju programmā „Vēsture”		
	2012./2013.	2013./2014.
Pilna laika studijās		
Nepilna laika studijās	-----	
Kopā:		

2.1.10.2. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2.1.10.2.1. tabula

Imatrikulēto skaits bakalaura studiju programmā „Vēsture”		
	2012./2013.	2013./2014.
Pilna laika studijās	21	
Nepilna laika studijās	-----	
Kopā:	21	

2.1.10.3. Absolventu skaits

2.1.10.3.1. tabula

.Absolventu skaits bakalaura studiju programmā „Vēsture”		
	2012./2013.	2013./2014.
Pilna laika studijās	12	
Nepilna laika studijās	-----	
Kopā:	12	

2.1.10.4. Studējošo aptauju rezultāti un to analīze

Lai pilnveidotu studiju programmas saturu, tās realizāciju un darba organizāciju, ik gadus studiju gada noslēgumā notiek studentu viedokļu noskaidrošana, rīkojot aptaujas. Aptaujas datus apstrādā DU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo pētījumu institūts. Aptauju rezultāti tiek apspriesti programmas padomē, analizēti ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumos un atrodami DU SKNC mājas lapā

(http://www.du.lv/lv/par_mums/struktura/sknc/pasnovertejuma_zinojumi).

Turpat atrodams arī DU studentu aptaujas anketas paraugs (http://www.du.lv/files/0000/1366/stud_anketas_paraugs.rtf).

2.1.10.5. Absolventu aptauju rezultāti un to analīze

Viedokļi par 2012./2013. studiju gadu ir noskaidroti, aptaujājot vēstures bakalaura studiju programmas 1., 2. un 3. studiju gada studentus. Apkopojot aptaujas rezultātus (piecu ballu sistēmā), esam secinājuši:

studiju kursa svarīgums vēstures moduļa studentu atbildēs vērtēts I kursā no 3,3– līdz 5; II kursā no 3,5– līdz 5; III kursā no 3,6 – līdz 5;

pasniegšanas līmenis studentus apmierina. Vēstures moduļa studentu atbildēs vērtējums I kursā no 4,3 – līdz 4,7; II kursā no 4,1 līdz 5; III kursā no 3.5 līdz 5;

izmaiņas kursu apjomā, pēc studējošo domām, varetu būt dažiem kursiem: daļa no aptaujātajiem I. kursa studentiem vēlētos palielināt daudzu kursu apjomu. Savukārt vairums II un III kursu studenti pamatā ir apmierināti ar kursu apjomu un ir ieinteresēti tikai dažu kursu apjoma palielināšanā;

studijas programmas realizēšanu kopumā vēstures modulī kā apmierinošu novērtēja 66 % un 33% kā teicamu (1.stud. gads), 80% (2.stud. gads) un 100% (3.stud.gads) studentu.

sadarbību ar mācībspēkiem vēstures modulī apmierinoši vērtē 100%;

priekšlikumi studiju programmas kvalitātes uzlabošanā vēstures moduļa aptaujāto anketās nav norādīti.

2.1.10.6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studenti iesaistās studiju programmas vērtēšanā un palīdz risināt problēmas studiju programmas realizācijas laikā. Studenti aktīvi iesaistās diskusijās par neskaidriem jautājumiem vai aktuālām problēmām studiju kvalitātes nodrošināšanā, par korekcijām studiju programmas realizācijas gaitā u.c. jautājumiem.

Studentiem ir tiesības iesniegt izskatīšanai Humanitārās fakultātes Domē jebkuru jautājumu, kas skar viņu intereses, kā arī piedalīties diskusijās sakarā ar jautājumu lemšanu. Domē ievēlētajiem studentu pārstāvjiem ir veto tiesības. Savus priekšlikumus vai iebildumus par studiju grafiku, studiju plāna, atsevišķu studiju kursu vai pat to daļu pilnveidošanu studenti izskatīšanai iesniedz arī studiju programmas padomē un programmas realizēšanā iesaistītajās katedrās. Studentiem ir iespēja piedalīties studiju programmas padomes sēdēs un pārstāvēt savu viedokli.

Programmas studenti ik gadus aktīvi piedalās DU HF Zinātnisko lasījumu Vēstures sekcijas darba nodrošinājumā: iepazīstina konferences viesus ar Daugavpils vēsturi un ievērojamākajām vietām, rūpējas par pieeju informācijai, pilda arī citus uzdevumus, tādējādi apgūstot nepieciešamās organizatoriskās prasmes un iemaņas.

2012.gada 31. oktobrī 7. Daugavpils Zinātnes festivāla (29.10.-2.11., festivāla vienojošā tēma – Enerģija) ietvaros bakalaura studijas programmas „Vēsture” studenti un absolventi kopā ar Vēstures katedras, Mutvārdu vēstures centra darbiniekiem rīkoja neklātienes ceļojumu (atklāto lekciju) „Vēsturnieka intelektuālās enerģijas avoti”. Savos ceļojumu iespaidos dalījās bakalaura studiju programmas „Vēsture” 3. st. g. studenti Vladislavs Ivanovs (ceļojums uz Krieviju, Maskavas apmeklējums) un Viktors Andruškevičs (ceļojums uz bijušo Dienvidslāviju), bakalaura studiju programmas „Vēsture, kultūras vēsture” 2. st. g. studente Ksenija Meijere (ceļojums uz Ķīnu).

2012. gada 27. novembrī DU Karjeras nedēļas ietvaros notiekošajā atvērto durvju dienā “Students dzīvē un spārnos” vēstures specialitātes bakalaura (2. st. g. K. Meijera; 3. st. g. V. Andruškevičs, V. Ivanovs) studiju programmas studenti rīkoja atklāto lekciju–neklātienes ceļojumu “Vēsturnieku ceļi, kas iedvesmo”. Pasākumu vadīja 3. st. g. studente Ligija Purinaša.

15. janvārī avīzē „Latgales Laiks” tika publicēts raksts par bakalaura studiju programmas „Vēsture” 3. st. g. studenta V. Andruskeviča sabiedriskajām aktivitātēm. (E. T. Jonānes publikācija „Jaunie dzīvi laukos padara interesantāku” <http://www.latgaleslaiks.lv/lv/2013/1/15/53798> (15.01.2013.)

Bakalaura studiju programmas „Vēsture” studenti ik gadu aktīvi piedalās Daugavpils Universitātē rīkotajā Informācijas dienā. 2013.g. 6. martā un 9.aprīlī DU norisinājās Informācijas diena, kuras laikā bakalaura studiju programmas „Vēsture” 2. st. g. studenti V. Petkuns, V. Karpovičs, A. Kočmarjova, O. Kukjāne doc. I. Šenbergas vadībā prezentēja gan Daugavpils Universitāti (tika izspēlēta grīdas spēle „Iepazīsti Daugavpils Universitāti!”), gan bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas vēsturē. Informācijas dienas vēsturnieku prezentācijas tēma „Vēsture ap mums”.

19. martā bakalaura studiju programmas „Vēsture” 2. un 3. studiju gada studējošie, maģistra studiju programmas „Vēsture” ERASMUS studenti kopā ar Mutvārdu vēstures centra krājuma glabātāju L. Leitieti un Vēstures katedras docētājiem I. Šenbergu un D. Oļehnoviču piedalījās 1949. gada deportācijas atmiņu pēcpusdienā Pelēču pamatskolā (Preiļu nov., Pelēču pag.). DU studenti atceres pasākuma dalībniekus iepazīstināja ar stāstu par deportāciju, izveidotu no daudzu deportēto cilvēku dzīvesstāstu, kuri glabājas MVC krājumā, fragmentiem.

(http://www.du.lv/lv/du_zinas_pazinjojumi_apsveikumi/articles/2946;
<http://i.latgaleslaiks.lv/albums/repsto-atceres-paskums-pelos/8627>)

10. aprīlī bakalaura studiju programmas „Vēsture” 1. st. g. studente Līva Irbe un 2. st. g. students Jānis Briška piedalījās karjeras dienā „Veru durvis uz augstskolu”, kas notika Valmieras Valsts ģimnāzijā. Jānis un Līva aicināja topošos studentus kļūt par DU studentiem.

2.2. AKADĒMISKĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA „VĒSTURE”

2.2.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Studiju programmas mērķis ir nodrošināt studējošajiem augstākās akadēmiskās izglītības ieguvī vēstures nozarē – vēstures filozofijas, metodoloģijas un historiogrāfijas problēmu padziļināto teorētisko apguvi un pētniecības prasmju pilnveidošanu–, ko viņi spētu pielietot patstāvīgā zinātniskās pētniecības darbā.

Studiju programmas uzdevumi

- padziļināt maģistrantu zināšanas un sekmēt viņu izpratni par teorētisko pieeju un metodoloģiju dažādību un mijiedarbību, pētot vēsturi;
- attīstīt maģistrantu prasmi
  - kritiski vērtēt vēstures zinātnē pastāvošās koncepcijas,
  - pamatot savu izpratni par vēstures faktu un vēstures procesa būtību un nozīmi,
  - pamatot sava pētījuma metodoloģiju atbilstošas metodoloģijas ietvaros;
- pilnveidot maģistrantu prasmi meklēt un apstrādāt informāciju, izmantojot daudzveidīgas metodes un modernās tehnoloģijas;
- pilnveidot maģistrantu avotpētnieciskās un historiogrāfiskās prasmes;
- pilnveidot maģistrantu prasmi prezentēt pētījuma koncepciju, gaitu un rezultātus, izmantojot modernās tehnoloģijas;
- attīstīt maģistrantu prasmi patstāvīgi veikt vēsturisko pētījumu atbilstošas metodoloģijas ietvaros;
- saistībā ar vēstures procesa, vēstures zinātnes principu izziņāšanu un vēstures pētījuma veikšanu audzināt studentos atbildību, sapratni, toleranci, korektumu u.c.

2.2.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ

Maģistranti tiek mērķtiecīgi virzīti uz nosprausto rezultātu sasniegšanu: uzsākot programmas apguvi, viņus iepazīstina ar studiju plānu, studiju organizāciju un sagaidāmajiem rezultātiem; katra studiju kursa sākumā docētāji apspriež ar studējošajiem plānotos studiju rezultātus, rūpīgi seko viņu virzībai uz to sasniegšanu un izvērtē sasniegto; patstāvīgajā pētniecībā maģistranti saņem individuālās konsultācijas un atbalstu. Studiju programmas apguves gaitā studējošie pilnveido esošās un iegūst jaunas zināšanas, prasmes un kompetenci vēstures jomā.

Zināšanas. Studiju programma paredz teorētisko un praktisko zināšanu vēstures jomā padziļinātu apguvi. Studiju kursu satura apguves rezultātā studējošie demonstrē informētību un izpratni par vēsturiskās domas īpatnībām dažādos vēstures posmos, vēsturiskā pētījuma specifiku, vēstures metodoloģiju atšķirībām un mijiedarbību pagātnes izziņāšanas gaitā, kā arī par mūsdienu filozofijas un kultūras teorijas un vēstures aktuālajām problēmām.

Prasmes. Zināšanu apguve balstīta uz bakalaura studiju laikā iegūtām prasmēm un vienlaikus sekmē studējošo prasmju pilnveidošanu un jaunu, sarežģītāku prasmju attīstību. Piedaloties

programmā paredzētajās aktivitātēs, vēstures maģistrantiem jāprot salīdzināt un kritiski vērtēt teorētiskās koncepcijas no dažādām vēstures zinātnes jomām (vēstures filosofija, historiogrāfija, avotpētniecība) un esošo pētījumu rezultātus, pamatot savu izpratni par vēsturi un sava pētījuma metodoloģiju, patstāvīgi veikt pētījumu, pielietojot dažādas pētnieciskās metodes, prezentēt sava pētījuma rezultātus u.c. Iegūtās prasmes ataino studējošo turpmāko spēju iekļauties dažādās darba formās (pētnieciskajā, organizatoriskajā), kas saistītas ar vēstures izpēti un tās rezultātu popularizēšanu.

Kompetence. Studējošo darbība programmas apguves gaitā, sadarbība ar akadēmisko personālu un studiju biedriem, iesaistīšanās zinātniskajā komunikācijā veicina ar vēstures procesa, vēstures zinātnes principu apguvi un vēstures pētījuma veikšanu saistītās kompetences precizēšanu un pilnveidošanu, salīdzinot ar bakalaura programmu.

Zināšanas	Prasmes	Kompetence
<p>Studējošie spēj parādīt padziļinātas/paplašinātas zināšanas un izpratni par</p> <ul style="list-style-type: none"> vēsturisko domu antīkajā pasaulē, viduslaiku vēstures ideju, vēsturiskuma ideju un vēstures zinātnes rašanos; mūsdienu vēstures filozofijas koncepciju daudzveidību; vēstures zinātnes specifiku, vēstures avota teoriju, pētnieciskām metodēm un metodoloģijām, to mijiedarbību; vēsturisko reģionālistiku; Latvijas historiogrāfijas virzieniem un tradīcijām; vēstures zinātnes organizāciju un institūcijām Latvijā un pasaulē ; vēstures un kultūras mijiedarbību; mūsdienu filozofijas virzieniem. 	<p>Studejošējie spēj patstāvīgi</p> <ul style="list-style-type: none"> analizēt un salīdzināt vēstures filosofijas, historiogrāfijas, avotpētniecības teorētiskās koncepcijas; kritiski izvērtēt teorētiskos atzinumus un esošo pētījumu rezultātus; pamatot savu izpratni par vēsturi un sava pētījuma tēmu un metodoloģiju; apgūt un atlasīt nepieciešamo informāciju no zinātniskās literatūras un elektroniskajiem informācijas līdzekļiem; plānot, organizēt un vadīt studijas, pētniecības u.c. aktivitātes; risināt pētnieciskās problēmas; veikt pētījumu: <ul style="list-style-type: none"> - apzināt vēstures avotu krājumus (arhīvi, muzeji, prese u.c.) un atlasīt avotus pētījuma tēmas atklāšanai, - veidot avotu kompleksus, - pielietot adekvātās 	<p>Studējošie spēj</p> <ul style="list-style-type: none"> patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas vēstures problēmas; integrēt dažādu jomu zināšanas, pielietot pētījuma metodoloģiju, lai radītu jaunas zināšanas vēstures jomā; patstāvīgi pilnveidot savas zināšanas un prasmes atbilstoši darbības sfērai; apgūt Latvijas un ārzemju periodikas, zinātniskās literatūras jaunumus, apzinot aktuālas tendences vēstures jomā; rīkoties ētiski atbildīgi, ar interesi, sapratni un toleranci pret citu cilvēku paustajām idejām un viņu darba rezultātiem; ar atbildību par paša paveiktā darba precizitāti un zinātnisko korektumu; demonstrēt labu emocionālo pašregulāciju, koleģialitāti un komunikabilitāti.

pētniecības metodes
avotu informācijas
iegūšanai,

- salīdzināt, interpretēt un
apkopot dažādu avotu
informāciju,

- veikt vēsturiskās
rekonstrukcijas,

- izvērtēt pētījuma
rezultātus un nospraust
turpmāko pētniecisko
perspektīvu;

- sniegt sava pētījuma
rezultātus zinātniskajos
referātos, publikācijās un
prezentācijās;
- iesaistīties zinātniskajā
komunikācijā,
argumentējot un
izskaidrojot faktus, un
diskutēt par vēstures
aspektiem gan ar
speciālistiem, gan ar
nespeciālistiem.

Studiju rezultāti definēti arī katram studiju kursam, atbilstoši LR MK noteikumiem Nr. 990 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", un līdz ar to arī pārskatīts un nepieciešamības gadījumā mainīts studiju kursa saturs.

2.2.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS

Maģistra studiju programmas saturs izriet no tās mērķa un sagaidāmajiem studiju rezultātiem. Tāpēc programmas saturu veido:

- kursi, kas palīdz maģistrantiem dziļāk izprast vēstures un vēsturiskuma ideju, tās vietu vēsturiski mainīgajā cilvēka pasaules ainā – *Vēstures ideja, Vēstures filozofija*;
- kursi, kuru apguve nodrošina to metodoloģisko pieeju un metožu izpratni un kritisko novērtējumu, kas raksturo vēstures zinātnes specifiku un tās saikni ar citām zinātnēm – *Vēstures metodoloģijas, Mūsdienu vēstures pētniecības aktualitātes*, kā arī kursi, kuru apguves gaitā tiek pilnveidotas maģistrantu prasmes pielietot dažādas metodes darbā ar daudzveidīgajiem avotiem: *Arhīvistikas pamati, Mutvārdu vēsture, Arheogrāfijas pamati*;
- kursi, vērsti uz prasmes iedziļināties izvēlētās tēmas historiogrāfijā un ievietot konkrētu pieeju vai tēmu historiogrāfijas kontekstā attīstību, *Latvijas vēstures problēmas historiogrāfijā, 20. gs. vēstures problēmas, Reģionālisma problēma vēstures izpētē*;
- kursi, kas domāti maģistrantu iepazīstināšanai ar filozofijas un kulturoloģijas aktuālajām problēmām ar nolūku veidot viņu prasmi ievietot konkrētus faktus mūsdienu filozofiskās un kulturoloģiskās domas kontekstā – *20. gs. filozofija, Pasaule kā kultūra*.

Studiju programmas studiju plāns ir **1. PIELIKUMĀ**, studiju kursu apraksti **2. PIELIKUMĀ**.

2.2.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA

DU maģistra studiju programma „Vēsture” ir loģisks akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Vēsture” turpinājums un ir organiski saistīta ar vēstures doktora studiju programmu „Historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes”, visas šīs programmas veido viengabalainu DU vēstures studiju sistēmu.

Studiju procesa organizācija

Akadēmiskā maģistra studiju programmā „Vēsture” studiju process organizēts auditorijas nodarbību un patstāvīga darba formā saskaņā ar studiju plānu. Kontaktstundu skaits nepārsniedz 50% no studiju programmas apjoma (KP).

Studiju programmas vadību īsteno studiju programmas padome ar programmas direktori priekšgalā, Vēstures katedra un Humanitārā fakultāte. Vadoties no iegūtās pieredzes programmas realizācijā, maģistra studiju programmas „Vēsture” padome izvērtē studiju norisi un rezultātus un piedāvā pilnveidošanas iespējas, Vēstures katedrā apspriež iesniegtos priekšlikumus un ierosina izmaiņas kursu apjomā, saturā un struktūrā, kurus apstiprina Humanitārās fakultātes Dome. Ar programmas saturu, organizāciju un īstenošanu saistītos jautājumus apspriež un lemj koleģiāli, ņemot vērā arī studējošo viedokli.

Maģistra studiju programma „Vēsture” atbilst Eiropas kvalifikāciju infrastruktūru (EKI=EQF) 7. līmenim: 2008. gada 2. decembra LR MK noteikumi Nr. 990 *Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju* (<http://www.likumi.lv/doc.php?id=184810&from=off>) un 2002. gada 3. janvāra LR MK *Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu* (<http://izm.izm.gov.lv/normativie-akti/mk-oteikumi/augstaka-izglitiba/2087.html>).

Atbilstoši *Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu*, studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunkti (KP). Piedāvātie studiju kursi veido trīs sadaļas:

- **teorētisko atziņu apguve**, ko veido teorētiskie studiju kursi vēstures nozares teorētisko atziņu izpētei **45 KP** apjomā (obligātie kursi – 36 KP un obligātās izvēles kursi – 9 KP),
- **pētījuma rezultātu aprobācija 15 KP** apjomā, ko veido zinātniskie semināri teorētisko atziņu un pētījuma tēmas un koncepcijas aprobācijai (5 KP), kā arī maģistrantu piedalīšanās konferencēs un publikācijas
- **pētniecisks darbs**, kas ietver maģistra darba izstrādi **20 KP** apjomā.

Atbilstoši *Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu* studiju programmas apjoms ir 20 KP.

2.2.4.1. tabula

Studiju programmas struktūra

Akadēmiskās maģistra studiju programmas „Vēsture” struktūra				
Kursa nosaukums	Kursa kredīts (KP)	Pārbaudes forma	Docētājs	Kopā
Teorētisko atziņu apguves kursi				45 KP
Obligātie kursi 36 KP				
Vēstures ideja	4	eksāmens	Dr. hist., doc. T.Kuzņecova Dr.soc.sc., doc. I.Šenberga	
Vēstures filosofija	4	eksāmens	Dr.hist., prof. I.Salieniece	

			Dr.hist., prof. A.Ivanovs	
Vēstures metodoloģijas	8	eksāmens	Dr.hist., prof. A.Ivanovs Mg.hist., lekt. D.Oļehnovičs Dr. hist., doc. T.Kuzņecova Dr.soc.sc., doc. I.Šenberga	
Reģionālisma problēma vēstures izpētē	4	eksāmens	Dr.hist., prof. A.Ivanovs Dr.hist., as.prof. H.Soms	
Latvijas vēstures problēmas historiogrāfijā	8	eksāmens	Dr.hist., prof. I.Salieniece Dr.hist., as.prof. H.Soms Dr. hist., doc. T.Kuzņecova Mg.hist., lekt. A. Kupšāns	
20. gs. vēstures problēmas	4	eksāmens	Dr.hist., prof. A.Ivanovs Dr.hist., prof. I.Salieniece Dr.hist., as.prof. H.Soms Mg.hist., lekt. D.Oļehnovičs	
20. gs. filosofija	4	dif.ieskaite	Mg. paed., lekt. A.Felcis	
Obligātās izvēles kursi 9 KP				
Mutvārdu vēsture	2	dif.ieskaite	Dr.hist., prof. I.Salieniece	
Arheogrāfijas pamati	2	dif.ieskaite	Dr.hist., prof. A.Ivanovs	
Arhīvistikas pamati	2	dif.ieskaite	Dr.hist., prof.A.Ivanovs	
Mūsdienu vēstures pētniecības aktualitātes	1	dif.ieskaite	Dr.hist., prof. I.Salieniece Dr. hist., doc. T.Kuzņecova	
Pasaule kā kultūra	2	dif.ieskaite	Dr. hist., doc. T.Kuzņecova	
Pētījuma rezultātu aprobācija				15 KP
Pētnieciskais projekts: tēmas un koncepcijas analīze	5	ieskaite	Studiju programmas docētāji	
Piedalīšanās konferencēs, publikācijas	10	ieskaite	Studiju programmas docētāji	
Pētnieciskais darbs				20 KP
Maģistra darba izstrāde	20	ieskaite	Studiju programmas docētāji	
Noslēguma pārbaudījumi				
Maģistra eksāmens		eksāmens	Noslēguma pārbaudījumu komisija	
Maģistra darbs		aizstāvēšana	Noslēguma pārbaudījumu komisija	
Kopā programmā				80 KP

2.2.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI

Akadēmiskajā maģistra studiju programmā „Vēsture” var stāties pretendenti, kam ir bakalaura grāds vēsturē vai 2. līmeņa augstākā profesionālā vai tai pielīdzināma izglītība vēstures jomā, kā arī pretendenti ar bakalaura grādu socioloģijā, politoloģijā, antropoloģijā, tēoloģijā, dzimtes studijās un citās ar vēsturi saistītās disciplīnās. Ieskaitīšana programmā notiek pēc konkursa rezultātiem, konkursā reflektanti piedalās ar gala/valsts pārbaudījumu vidējo atzīmi.

2.2.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA

2.2.6.1. Izmantojamās studiju metodes un formas

Vēstures maģistra studiju programmā nodarbības notiek galvenokārt praktisko nodarbību veidā, kuru laikā maģistranti apspriež vēstures un historiogrāfijas problēmas, iepriekš izstudētus vēstures avotus un literatūru (historiogrāfiskos avotus), tiek pārbaudītas viņu sastādītās bibliogrāfijas, historiogrāfijas apskati, esejas u.c. praktisko uzdevumu izpilde, kā arī notiek referātu lasīšana un recenzēšana, projektu izstrāde un aizstāvēšana u.c.

Kopš studiju sākuma studējošie strādā pie maģistra darba, patstāvīgi vācot un apstrādājot tēmai atbilstošu informāciju, bet vēlāk apkopojot to un rakstot darbu. Maģistrantu patstāvīgā pētniecības darba rezultāti tiek aprobēti. Pētījuma sākuma posmā 1. semestrī notiek pētniecības projekta publiska apspriešana: tēmas izvēle tiek pamatota un precizēta diskusijās ar studiju biedriem un programmas mācībspēkiem; tālāk, 3. semestrī, seko analīzes seminārs, kura laikā autors prezentē maģistra darba koncepciju.

Pētījumu rezultātus maģistranti prezentē zinātniskajās konferencēs, kurās viņi uzstājas ar referātiem un gatavo publikācijas.

Vēstures maģistra studiju pamatā galvenais uzsvars tiek likts uz patstāvīgo darbu ar avotiem un literatūru gan apgūstot studiju kursus, gan veicot pētījumus un veidojot maģistra darbu. Nodarbību laikā maģistranti apspriež vēstures un historiogrāfijas problēmas, analizē vēstures avotus un literatūru (historiogrāfiskos avotus), tiek pārbaudītas viņu sastādītās bibliogrāfijas, historiogrāfiskie apskati, esejas, datu bāzes u.c. praktisko uzdevumu izpilde, kā arī notiek referātu lasīšana un recenzēšana, projektu izstrāde u.c.

Maģistrantu patstāvīgā pētniecības darba rezultātu aprobācijas formas ir dažādas. Pētījuma sākuma posmā notiek pētniecības projekta publiska apspriešana: tēmas izvēle tiek pamatota un precizēta diskusijās ar studiju programmas mācībspēkiem un studiju biedriem; tālāk seko analīzes seminārs, kura laikā autors prezentē maģistra darba koncepciju. Maģistrantu pētniecisko projektu tēmu un koncepciju 2009./2010., 2010./2011., 2011./2012. un 2012./2013. studiju gada prezentācijas aplūkojamas DU Vēstures katedrā.

2.2.6.2. Prakse

Akadēmiskā maģistra programmām MK noteikumi neparedz praksi.

2.2.7. VĒRTĒŠANAS SISTĒMA.

Vēstures maģistra studiju programmas apguves gaitā notiek sistemātiska un daudzveidīga zināšanu un prasmju pārbaude. Studiju kvalitātes regulārai noteikšanai tiek praktizētas tradicionālās zināšanu pārbaudes formas studiju kursu noslēgumā – sesijās (2 reizes studiju gadā) – eksāmenu un diferencēto ieskaīšu formā gan mutiski, gan rakstiski. Studējošie iegūst novērtējumu pakāpeniski, semestra laikā – piedaloties semināros, kolokvijos, uzstājoties ar referātiem, ziņojumiem, atbildot uz testa jautājumiem u.tml. Katra studiju kursa pirmās nodarbības laikā mācībspēks iepazīstina studējošos ar sagaidāmajiem studiju rezultātiem un paskaidro prasības, kas maģistrantam jāpilda, lai sekmīgi apgūtu kursu un nokārtotu pārbaudījumu (skat. *Studiju kursu apraksti*), nosaka pārbaudījuma formu un termiņus. Pārbaudījumu organizācijā tiek ņemts vērā arī studentu viedoklis, piemēram, izvēloties mutisku vai rakstisku pārbaudes formu. Vērtēšana notiek pēc 10 ballu sistēmas.

Patstāvīgajā studiju un pētnieciskajā darbā studenti vadās pēc DU Vēstures katedras docētāju izstrādātajiem ieteikumiem (Ivanovs, A., D. Oļehnovičs, H. Soms. *Ieteikumi Daugavpils Universitātes vēstures studiju programmas studiju darbu, bakalaura darbu un maģistra darbu*

noformēšanai. Daugavpils: „Saule”, 2004. Pieejams arī elektroniski: <http://www.de.dau.lv/vesture.html>).

Maģistrantu pētniecības darba rezultātu aprobācijas gaitā autori gūst sava darba verbālo raksturojumu, uzklasa kritiskās piezīmes un ieteikumus, kas palīdz viņiem pilnveidot pētnieciskās prasmes un iemaņas.

2.2.8. FINANŠU RESURSI

Vēstures maģistra studiju programmas galvenais finansējuma avots ir valsts budžeta līdzekļi. Visi iegūtie līdzekļi iekļaujas kopējā Humanitārās fakultātes finansējumā un tiek izmantoti akadēmiskā personāla darba apmaksai un citiem izdevumiem pēc fakultātes Domes lēmuma. Studiju maksas apēķins (skat. 12. PIELIKUMU).

2.2.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS

2.2.9.1. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam

Maģistra studiju programma „Vēsture” atbilst Eiropas kvalifikāciju infrastruktūru (EKI=EQF) 7. līmenim: 2008. gada 2. decembra LR MK noteikumi Nr. 990 *Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju* (<http://www.likumi.lv/doc.php?id=184810&from=off>) un 2002. gada 3. janvāra LR MK *Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu* (<http://izm.izm.gov.lv/normativie-akti/mk-oteikumi/augstaka-izglitiba/2087.html>).

Atbilstoši *Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu*, studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunkti (KP). Piedāvātie studiju kursi veido trīs sadaļas:

- **teorētisko atziņu apguve**, ko veido teorētiskie studiju kursi vēstures nozares teorētisko atziņu izpētei **45 KP** apjomā (obligātie kursi – 36 KP un obligātās izvēles kursi – 9 KP),
- **pētījuma rezultātu aprobācija 15 KP** apjomā, ko veido zinātniskie semināri teorētisko atziņu un pētījuma tēmas un koncepcijas aprobācijai (5 KP), kā arī maģistrantu piedalīšanās konferencēs un publikācijas
- **pētniecisks darbs**, kas ietver maģistra darba izstrādi **20 KP** apjomā.

Pēc programmas sekmīgas apguves studējošais saņem akadēmisko maģistra grādu vēstures nozarē (skat. *Maģistra diploma paraugs*), kas rada priekšnoteikumus zinātniskās kvalifikācijas iegūšanai, kā arī zinātniski pamatotai darbībai vēstures jomā.

Latvijā maģistra studiju programma „Vēsture” tiek īstenota Latvijas Universitātē un Daugavpils Universitātē. Salīdzinājums (skat. 5.) liecina par abu programmu tuvību. Tāpēc, lai sniegtu studentiem garantijas, 2005. gada 23. februārī ir noslēgta vienošanās starp Latvijas Universitāti un Daugavpils Universitāti par studiju iespēju nodrošinājumu, ja kāda no programmām tiek likvidēta. Tomēr Latvijas valsts un latviešu kā nācijas pastāvēšana nav iedomājama bez dzīvas un dziļas vēsturiskās apziņas, kuras kopšanā galveno lomu spēlē vēsturnieki. Tāpēc vēsturnieku sagatavošana ir viens no valstiski svarīgajiem uzdevumiem, viņiem vienmēr būs darbs, jo pagātnes atklāšana un apzināšana ir taisns ceļš uz drošu nākotni.

2.2.9.2. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam

Profesionālās izglītības standarts neattiecas uz akadēmisko programmu. Akadēmiskajā studiju programmā profesionālā kvalifikācija nav paredzēta.

2.2.9.3. Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2)

Vēstures maģistra studiju salīdzinājumam tika izvēlētas analogiskās studiju programmas Latvijas Universitātē, Rietumanglijas Universitātē (Bristole, AK) un Vitauta Diža Universitātē (Kauņa, Lietuva). Salīdzinājums tika veikts, vadoties no apraksta *Humanities Postgraduate Modular Scheme. Handbook*. Bristol: UWE, 2008; no elektroniskajiem resursiem:

<http://www.lu.lv/>

<http://info.uwe.ac.uk/programmes/displayentry.asp?code=V10A12&rp=listEntry.asp>

<http://www.vdu.lt/lt/studies/program/161/show/detailed>

un no informācijas apmaiņas ar attiecīgo universitāšu kolēģiem.

2.2.9.3.1. tabula

Salīdzinājuma kritērijs	Daugavpils Universitāte	Latvijas Universitāte	University of the West of England	Vytauto Didžiojo universitetas
<i>Studiju ilgums</i>	pilna laika studijas 2 gadi	pilna laika studijas 2 gadi	<i>part time</i> 2 gadi <i>full time</i> 1 gads	<i>full time</i> 2 gadi
<i>Studiju rezultāti</i>	zināšanas un izpratne vēstures filosofijā, metodoloģijā un historiogrāfijā; pētnieciskās un organizatoriskās prasmes un iemaņas, kompetence vēstures jomā	–	zināšanas un izpratne; intelektuālās, pētnieciskās, profesionālās un praktiskās prasmes un iemaņas; vispārīgā kompetence	zināšanu, prasmju un kompetenču formā, uzsvars uz nacionālās kultūras vērtībām
<i>Studiju metodes</i>	semināri, lekcijas, grāmatu apskati, pētniecisko projektu prezentācija	lekcijas, semināri, diskusijas	lekcijas, diskusijas, semināri, dokumentu darbnīcas	lekcijas, semināri, diskusijas, pētnieciskie projekti
<i>Kredītpunkti</i>	80 KP (120 ECTS)	80 KP (120 ECTS)	–	120 ECTS
<i>Novērtējuma metodes</i>	ieskaites (mutiskās un rakstiskās), eksāmeni (mutiskie un rakstiskie)	ieskaites (mutiskās un rakstiskās), eksāmeni (mutiskie un rakstiskie)	dažādu veidu esejas, datortehnikā - datu bāzu veidošana	ieskaites (mutiskās un rakstiskās), eksāmeni (mutiskie un rakstiskie)
<i>Maģistra darba apjoms</i>	12000–15000 vārdu	–	15000 vārdu	–
<i>Iegūstamais diploms</i>	Humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē	Humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē	MA, MA PG - tiem, kas apguvuši teorētisko	Humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē

			kursu, bet nav aizstāvējuši maģistra darbu	
<i>Studiju saturs</i>	5 obligātās izvēles kursi; 7 obligātie kursi, kuru ietvaros pastāv tēmu izvēles iespējas; maģistrantu pētniecisko projektu aprobācija.	18 obligātās izvēles kursi, 10 obligātie kursi, kuru skaitā ir iekļauts arī maģistra darbs.	2 izvēles kursi (1 kurss gadā) 1 obligātais kurss “Approaches and Techniques of the Historian” maģistra darba izstrāde Zinātniskā vadītāja vadībā.	10 izvēles kursi, 2 obligātie kursi, 3 pētnieciskie projekti.

Salīdzinot programmas, var konstatēt, ka:

- ir skaidri redzama visu studiju programmu piederība kopīgajai izglītības telpai, tajās visās ir ievērotas galvenās prasības, kuras pastāv Eiropas Savienībā (studiju ilgums, apjoms, metodes utt.);
- maģistra studiju programmu apguves sagaidāmie rezultāti (salīdzināšanai nebija pieejami LU dati) visumā ir līdzīgi un ir formulēti kā zināšanas, prasmes un iemaņas vēstures jomā un kā specifiski vēsturiskā un vispārīgā kompetence. Ļoti rūpīgi izstrādāti un precīzi formulēti studiju rezultāti UWE: izceltas zināšanas un izpratne (Knowledge and Understanding) par būtiskāko vēsturē; intelektuālās prasmes (Intellectual Skills); pētnieciskās, profesionālās un praktiskās prasmes un iemaņas vēstures nozarē (Subject, Professional and Practical Skills); vispārīga kompetence (Transferable Skills and other attributes). Sagaidāmie rezultāti ir saistīti ar noteiktām mācīšanas, mācīšanās un novērtējuma stratēģijām. DU maģistra studiju programmas turpmākā attīstībā jāpārņem šī pieredze. VDK maģistra studiju programmas sagaidāmie rezultāti formulēti lakoniski, uzsvāru liekot uz nacionālās kultūras vērtību stiprināšanu un popularizēšanu.
- zināmas atšķirības ir vērojamas galvenokārt studiju programmas īstenošanas detaļās: UWE katram maģistrantam ir jāizvēlas 2 (no 14) kursi ar samērā šauru tematiku (piem., *England during the Wars of the Roses c. 1450–1487; Religion, Magic and Society in Germany, 1517–1648; Stalin and International Communism 1917–1953 u.c.*), kā arī obligāti jāapgūst *Approaches and Techniques of the Historian* kursu. VDU ir 2 obligātie kursi un 10 izvēles kursi, kuru tematika ir ļoti daudzveidīga. Savukārt, LU studējošajiem ir jāizvēlas 18 kursi un obligāti jāapgūst 10. Studiju kursu skaita atšķirības nosaka to atšķirīgais apjoms, taču kopumā ir vērojama tendence nodrošināt studējošajiem iespējas maksimāli realizēt savas ieceres un intereses. Arī DU tiek respektētas studējošo izvēles tiesības: ir nodrošināti obligātās izvēles kursi, kā arī studiju kursu *Pasaule kā kultūra, Latvijas vēstures historiogrāfijas problēmas, 20. gs. pasaules vēstures problēmas* ietvaros maģistrantiem tiek piedāvāta seminārnodarību tēmu izvēle. Savukārt UWE obligātā kursa *Approaches and Techniques of the Historian* saturu DU maģistranti apgūstursos *Vēstures ideja, Vēstures filosofija, Vēstures metodoloģijas*;
- mazliet atšķiras novērtējuma metodes: UWE priekšroka tiek dota rakstiskām pārbaudes formām, LU, DU un VDU – mutiskām un jaukta veida formām, ar tendenci pieaugt rakstisko pārbaudījumu īpatsvaram, jo pēdējā laikā notikusi strauja datorizācija.

- vēl viena atšķirība, ko būtu vērts pārņemt Latvijā un Lietuvā – ir iespēja saņemt PG diplomu tiem, kas nav aizstāvējuši maģistra darbu, bet apguvuši maģistra studiju programmas teorētiskos kursus.

Kopumā var secināt, ka visās universitātēs Vēstures maģistra studiju programmas nodrošina studējošiem pāreju no relatīvi strukturētām studiju formām uz patstāvīgu pētniecības darbu vēstures zinātnē.

2.2.10. STUDĒJOŠIE

2.2.10.1. Studējošo skaits

2.2.10.1.1. tabula

Studējošo skaits maģistra studiju programmā „Vēsture”					
2007./2008	2008./2009	2009./2010	2010./2011	2011./2012.	2012./2013
16	9	0	1	18	3
16	15	15	16	18	10

2.2.10.2. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2.2.10.2.1. tabula

Imatrikulēto skaits maģistra studiju programmā „Vēsture”					
2007./2008	2008./2009.	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.	2012./2013
6	6	7	8	8	5

Imatrikulēto studijām akadēmiskajā maģistra studiju programmā „Vēsture” skaita neliels kritums saistīts ar DU bakalaura studiju programmas „Vēsture” beidzēju skaita samazināšanos. Par iemeslu var uzskatīt finansiālās dabas sarežģījumus, kad ģimenēm trūkst līdzekļu jaunās paaudzes izglītošanai universitātē, jo pat budžeta grupu studentiem pašiem jāgādā par koplītni, uzturu u.c., kas prasa ievērojamus tēriņus, kā arī akadēmiskā maģistra grāda nepietiekamo prestižu Latvijā (nebūt ne vienmēr šī grāda turētājiem ir priekšrocības darba tirgū).

2.2.10.3. Absolventu skaits

2.2.10.3.1. tabula

Absolventu skaits maģistra studiju programmā „Vēsture”						
2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
5	6	4	2	4	6	4

Starpība starp imatrikulēto skaitu un attiecīgā gada absolventu skaitu izskaidrojama ar lielākās daļas maģistrantu aizņemtību darba vietās, kas kopā ar veselības problēmām ir visbiežāk minētais iemesls, kāpēc viņi nevar apgūt studiju programmu laicīgi. Tāpēc viņi turpina studēt un aizstāv maģistra darbu vēlāk, pēc gada vai diviem.

2.2.10.4. Studējošo aptauju rezultāti un to analīze

Studiju procesa pilnveidošanai notiek studējošo viedokļa noskaidrošana par programmu, rīkojot aptaujas. Aptauju rezultāti (2010./2011. st.g.; 2011./2012. st.g.; 2012./2013. st.g.) apspriesti programmas padomē, analizēti ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumos un atrodami DU SKNC mājas lapā (http://www.du.lv/lv/par_mums/struktura/sknc/pasnovertejuma_zinojumi).

Turpat atrodams arī Daugavpils Universitātes studentu aptaujas anketas paraugs (http://www.du.lv/files/0000/1366/stud_anketas_paraugs.rtf).

Apkopojot aptaujas rezultātus no 2008. līdz 2013. gadam, var secināt:

- **pasniegšanas līmenis** maģistrantus visumā apmierina (vidējais vērtējums 5-ballu sistēmā svārstās no 4,0 līdz 5,0 (I un II kursā));
- **izmaiņas kursu apjomā**, pēc studējošo domām, būtu vēlamas palielināšanas virzienā;
- **studijas programmas realizēšanu kopumā** kā apmierinošu (izvēloties no diviem atbildes variantiem: “apmierinoši” – “neapmierinoši”) novērtēja visi aptaujātie; maģistrantus apmierina studiju programmas ietvaros **sadarbība ar mācībspēkiem, plašā moderno tehnoloģiju izmantošana** un **izvēles kursu piedāvājums**;
- programmas pilnveidošanas rezerves nākotnē var būt saistītas ar studiju procesa nodrošinājuma ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem uzlabošanu.

Apkopojot aptauju rezultātus, var secināt:

2010./2011. st.g.

- **pasniegšanas līmenis** maģistrantus visumā apmierina (vidējais vērtējums 5-ballu sistēmā svārstās no 4,00 līdz 5,00 (I un II kursā));
- **izmaiņas kursu apjomā**, pēc studējošo domām, kopumā nav nepieciešamas, taču dažu kursu stundu skaitu būtu vēlams palielināt;
- **studijas programmas realizēšanu kopumā** kā apmierinošu (izvēloties no diviem atbildes variantiem: “apmierinoši” – “neapmierinoši”) novērtēja 100% no visiem aptaujātiem; maģistrantus apmierina studiju programmas ietvaros **sadarbība ar mācībspēkiem un plašā moderno tehnoloģiju izmantošana**;
- programmas pilnveidošanas rezerves nākotnē var būt saistītas ar studiju procesa nodrošinājumu ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem, kā arī ar vieslektoru uzaicināšanu.

2011./2012. st.g.

- **pasniegšanas līmenis** maģistrantus visumā apmierina (vidējais vērtējums 5-ballu sistēmā svārstās no 4,00 līdz 4,8 (I un II kursā));
- **izmaiņas kursu apjomā**, pēc studējošo domām, kopumā nav nepieciešamas, taču atsevišķu kursu stundu skaitu būtu vēlams palielināt;
- **studijas programmas realizēšanu kopumā** kā apmierinošu (izvēloties no diviem atbildes variantiem: “apmierinoši” – “neapmierinoši”) novērtēja 100% no visiem aptaujātiem; maģistrantus apmierina studiju programmas ietvaros **sadarbība ar mācībspēkiem un plašā moderno tehnoloģiju izmantošana**;
- programmas pilnveidošanas perspektīvas nākotnē varētu būt saistītas ar studiju procesa mācību literatūras un metodisko materiālu pilnīgāku nodrošinājumu, ar izvēles kursu piedāvājuma paplašināšanu un ar vieslektoru pieaicināšanu.

2012./2013. st.g.

- **pasniegšanas līmenis** maģistrantus visumā apmierina (vidējais vērtējums 5-ballu sistēmā svārstās no 4,2 līdz 5 (I un II kursā));
- **izmaiņas kursu apjomā**, pēc studējošo domām, kopumā nav nepieciešamas, taču atsevišķu kursu stundu skaitu būtu vēlams palielināt;
- **studijas programmas realizēšanu kopumā** kā apmierinošu (izvēloties no diviem atbildes variantiem: “apmierinoši” – “neapmierinoši”) novērtēja 100% no visiem aptaujātiem; maģistrantus apmierina studiju programmas ietvaros *sadarbība ar mācībspēkiem un plašā moderno tehnoloģiju izmantošana*;
- programmas pilnveidošanas perspektīvas nākotnē varētu būt saistītas ar studiju procesa mācību literatūras un metodisko materiālu pilnīgāku nodrošinājumu, ar izvēles kursu piedāvājuma paplašināšanu un ar vieslektoru pieaicināšanu.

2.2.10.5. Absolventu aptauju rezultāti un to analīze

Programmas beidzēji ir nodarbināti izglītības jomā: ģimnāzijās, vidusskolās, koledžās, kā arī augstākajās mācību iestādēs. Arvien palielinās to absolventu skaits, kas strādā valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēs, arī kultūras iestādēs un muzejos.

Pagaidām DU nav izstrādāta absolventu sistemātisku aptauju kārtība, tāpēc programmas vadība aptaujāja personiski tos absolventus, kuru elektroniskā pasta adreses bija pieejamas. Aptaujā iesaistījās 7 absolventi: Z.Stapķeviča, I.Bogdanoviča, Z.Rusiņa, I.Laurena, A.Hudobčenoka, D.Cepurīte, S.Upīte. Aptaujātie augstu vērtē DU iegūto izglītību, īpaši atzīmējot gūtās patstāvīga pētnieciskā darba iemaņas, daudzveidīgas zināšanas un labu sadarbību ar programmas mācībspēkiem. Absolventu priekšlikumi programmas pilnveidošanai ņemti vērā, izstrādājot programmas SVID analīzi un attīstības plānu.

2.2.10.6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studentu līdzdalība studiju programmas realizācijā ir vērojama ne tikai iesaistot viņus programmas darba izvērtējumā, kā tas bija aprakstīts augstāk, bet arī risinot radušās problēmas studiju programmas realizācijas laikā. Sapulcēs studējošie aktīvi iesaistās diskusijās par neskaidriem jautājumiem vai aktuālām problēmām studiju kvalitātes nodrošināšanā, par korekcijām studiju programmas realizācijas gaitā u.c. jautājumiem.

Studentiem ir iespējas iesniegt izskatīšanai Humanitārās fakultātes Domē jebkuru jautājumu, kas skar viņu intereses, kā arī piedalīties diskusijās jautājuma izskatīšanas sakarā ar jautājumu lemlšanu. Domē ievēlētajiem studentu pārstāvjiem ir *veto* tiesības. Savus priekšlikumus vai iebildumus par studiju grafiku, studiju plāna, atsevišķu studiju kursu vai pat to daļu pilnveidošanu studenti izskatīšanai iesniedz arī maģistra studiju programmas „Vēsture” programmas padomē un Vēstures katedrā.

2.3. AKADĒMISKĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA „KULTŪRAS VĒSTURE UN TEORIJA”

2.3.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Akadēmiskā maģistra studiju programma „Kultūras vēsture un teorija” (turpmāk – studiju programma) ir paredzēta maģistra grāda iegūšanai vēsturē, kultūras vēstures apakšnozarē. (Sk. Latvijas Zinātņu akadēmijas 1999. gada 16. novembrī apstiprināto zinātņu nozaru un apakšnozaru sarakstu:

http://www.lzp.gov.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=140&Itemid=88.)

Mērķis:

- sagatavot augsta līmeņa kultūras vēstures speciālistus ar dziļām teorētiskām un metodoloģiskām zināšanām, spējīgus veikt patstāvīgu zinātniskās pētniecības darbu izvēlētajā vēstures zinātnes apakšnozarē.

Uzdevumi:

- sniegt studentiem padziļinātas teorētiskās zināšanas kultūras vēstures un teorijas jautājumos;
- sekmēt studentu teorētisko zināšanu pielietošanu konkrētu kultūras vēstures problēmu risināšanā;
- nodrošināt studentu izziņas un pētniecības prasmju un iemaņu attīstību, sekmējot viņu konkurētspēju mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos.

Vajadzību pēc akadēmiskā maģistra izglītības programmas kultūras vēsturē DU diktē augstskolu un citu izglītības vēstures zinātnieku iestāžu pieprasījums pēc kvalificētiem mācību spēkiem, pētniecisko centru darbiniekiem Latgales reģionā, kā arī plānveidīga jaunas kultūras paaudzes sagatavošanas aktualitāte.

Nepieciešamību izveidot akadēmiskā maģistra programmu „Kultūras vēsture un teorija” apliecina vairākkārt izteiktie pretendentu lūgumi Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes vadībai rast iespēju turpināt kultūras vēstures apakšnozares bakalauru akadēmisko izglītību DU kultūras vēstures maģistrantūrā.

Pašlaik Latvijas Republikā vēstures nozares kultūras vēstures apakšnozares bakalauriem nav iespējams turpināt akadēmisko izglītību izvēlētajā jomā. Rēzeknes Augstskola piedāvā 2. līmeņa profesionālo studiju programmu ar kvalifikāciju vēstures un kulturoloģijas/kultūras vēstures skolotājs.

Savukārt Latvijas Kultūras akadēmija kopš 2011./2012. studiju gada piedāvā maģistra programmas „Māksla” jaunu apakšprogrammu „Kultūras un starpkultūru studijas” un piešķir humanitāro zinātņu maģistra grādu mākslās.

Lai apmierinātu šo sociālo pieprasījumu, Daugavpils Universitātei ir atbilstošs zinātniskais potenciāls, tehniskais un metodiskais nodrošinājums, kā arī organizatoriskas iestrādes kultūras vēsturnieku sagatavošanā. Daugavpils Universitātes akadēmiskais personāls ļauj nodrošināt Eiropas Savienības prasībām atbilstošas kultūras vēstures akadēmiskā maģistra programmas īstenošanu un turpmāko akadēmiskā grāda *humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē kultūras vēstures apakšnozarē* piešķiršanu.

Kultūras vēstures maģistri ar savām specializētajām zināšanām un prasmēm ir nepieciešami gan Latvijas izglītības iestādēm (Latvijas augstskolas, vidusskolas, pamatskolas), gan Latvijas kultūras iestādēm (muzeji, kultūras centri, nacionālo kultūru biedrības utt.). Arī maģistrantu

pētījumi kultūras vēsturē padziļina mūsdienu pasaulē notiekošo kultūras procesu izpratni. Pašlaik Latvijā visaktuālākie pētījumi ir saistīti ar nacionālās kultūras vērtības apzināšanu Eiropas kontekstā. Programmas ietvaros veiktie pētījumi skar kultūras vēstures problēmas, kas saistītas gan ar Latvijas integrāciju Eiropas Savienībā, gan ar ieceļotāju integrāciju demokrātiskā Latvijas valstī.

Kultūras vēstures zinātnes attīstība ir nepieciešama gan Latvijas, gan Eiropas Savienības mērogā. Līdz ar Latvijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienības valstu saimei, aktuāla ir kļuvusi Latvijas integrācija Eiropā. Kā liecina vēsture, integrācijas pamatā ir galvenokārt nevis ekonomiskie vai sociālie faktori, bet kultūra. Eiropas Savienības galvenā iezīme ir kultūru plurālisms, kurā vienotība ir iespējama tikai daudzveidībā. Tādēļ Eiropas Savienība nevēlas radīt vienotu ideoloģiju, filosofiju un kultūru. Taču mūsdienu Eiropa nevar pastāvēt bez kopīgas vērtību sistēmas, kas realizējas atsevišķu tautu kultūrās. Tāpēc jau tagad ir aktuāla un nākotnē aizvien vairāk pieaugs nepieciešamība vispusīgi apzināties kultūras faktora lomu gan Eiropas sabiedrības integrācijas procesos, gan Latvijas kultūras vēsturiskā mantojuma apzināšanas un tālākās attīstības perspektīvā, proti, nāksies atbildēt uz jautājumiem.

2.3.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ

Iegūstamie studiju rezultāti – zināšanas, prasmes un kompetence - atbilst Latvijas Republikas MK noteikumos Nr. 990 izstrādājiem Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetences aprakstam, sk. 2.3.2.1. tabulu.

2.3.2.1. tabula

Iegūstamie studiju rezultāti: zināšanas, prasmes un kompetence

Zināšanas	Parāda padziļinātas kultūras vēstures zināšanas un izpratni, kas atbilst šīs vēstures zinātnes apakšnozares jaunākajiem atklājumiem un metodoloģiskajai pieejai un kas nodrošina pamatu radošai domāšanai un pētniecībai, tajā skaitā darbojoties starpdisciplinārā jomā.
Prasmes	Patstāvīgi izmanto apgūto teoriju, metodes un kultūras vēstures problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku darbību. Argumentēti izskaidro un diskutē par sarežģītiem vai sistēmiskiem vēstures zinātnes nozares kultūras vēstures apakšnozares aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar plašu sabiedrību. Patstāvīgi sekmē savu kompetenču pilnveidi un specializāciju, uzņemas atbildību par pētniecības grupas darba rezultātiem un to analīzi, ievieš jaunas pieejas vēstures zinātnes nozares kultūras vēstures apakšnozarē, veic pētniecību sarežģītos un neprognozējamos apstākļos.
Kompetence	Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas kultūras vēstures un teorijas problēmas. Spēj pamatot savus secinājumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi.. Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, kultūras vēstures un teorijas pētniecības metožu attīstībā.

Spēj parādīt izpratni un ētisko atbildību par savu pētījumu rezultātu iespējamo ietekmi uz sociālo un kultūras vidi.

2011./2012. studiju gadā ir precizēti iegūstamie studiju rezultāti zināšanu, prasmju un kompetenču formā.

2.3.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS

Studiju programmas struktūra ir veidota, lai sasniegtu studiju programmas mērķi nodrošināt akadēmiskā maģistra studijas kultūras vēsturē, kas atbilstu valsts ekonomiskajām un sociālajām vajadzībām un nodrošinātu studentu pētniecības prasmju un iemaņu attīstību izvēlētajā vēstures zinātnes apakšnozarē.

Studiju programmas saturs ir atspoguļots tabulā. Nr. 2.3.3.1.

2.3.3.1. tabula

Akadēmiskā maģistra studiju programma “Kultūras vēsture un teorija”

Nr.	Studiju kursi	Kp	Pārbaudes forma	Docētājs
ZINĀTŅU NOZARES VAI APAKŠNOZARES TEORĒTISKO ATZIŅU IZPĒTE				
	A daļa: OBLIGĀTIE KURSI	35		
1.	Vēsturiskā fenomenoloģija	2	eksāmens	Dr. theol., prof. A. Stašulāne
2.	Globālā kultūra un identitāte	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Ozoliņš
3.	Reģionālisma problēmas vēstures izpētē	4	eksāmens	Dr. philol., doc. V. Lukaševičs
4.	Sociālā antropoloģija	2	eksāmens	Dr. philol., doc. G. Ozoliņš
5.	Kultūras filosofija	2	eksāmens	Dr. theol., prof. A. Stašulāne
6.	Kulturoloģiskās metodoloģijas : Strukturālisms. Semiotika. Hermeneitika. Psihoanalītiskā pieeja. Poststrukturālisms. Diskursa teorija. Dzimtes teorija.	4	eksāmens	Dr. philol., asoc. prof. A. Neminuščijs Dr. philol. doc. I. Dvorecka Dr. philol., doc. G. Markovs Dr. philol., asoc. prof. S. Meškova
7.	Mākslinieciskās izpratnes paradigmas	2	eksāmens	Dr. philol., asoc. prof. A. Stankeviča Dr. philol. doc. I. Dvorecka
8.	20.-21. gs. kultūras vēstures problēmas	4	dif. ieskaite	Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa Dr. philol., pētn. Ž. Badins
9.	Mākslas zinātnes vēsture	2	eksāmens	Dr. philol., asoc. prof. A. Neminuščijs Dr. philol. doc. I. Dvorecka
10.	Baltu etnoģenēze	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Ozoliņš
11.	Latviešu kultūra Eiropas kultūras sistēmā	2	dif. ieskaite	Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa Dr. philol., doc. I. Kupšāne
12.	Telpiskie modeļi Eiropas kultūrā	2	dif. ieskaite	Dr. philol., asoc. prof. E. Vasiļjeva
13.	Mūsdienu mākslas estētika	4	eksāmens	Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa

14.	Kultūra un modernās tehnoloģijas	1	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. V. Lukaševičs
	B daļa: IZVĒLES KURSI	10		
15.	Baltu, vikingu un Rietumu sabiedrības sintēze seno latgaļu zemēs 13. gs.	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Ozoliņš
16.	Baltijas jezuītu darbība	2	dif. ieskaite	Dr. theol., prof. A. Stašulāne
17.	Subkultūras mūsdienu sabiedrībā	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Markovs Dr. philol., doc. V. Lukaševičs
18.	Kultūra un plašsaziņas līdzekļi	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. I. Kupšāne
19.	Parareliģiskās idejas kultūrā	2	dif. ieskaite	Dr. theol., prof. A. Stašulāne
20.	Mazākumtautību kultūra Latvijā	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. I. Kupšāne
21.	Modernās reliģiskās idejas	2	dif. ieskaite	Dr. theol., prof. A. Stašulāne
22.	Reliģijas teksts pasaules kultūrā	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. G. Markovs Dr. philol., lekt. A. Kazjukevičs
23.	Austrumu diskurss Eiropas mākslā	2	dif. ieskaite	Dr. paed., asoc. prof. V. Liepa Dr. philol., pētn. Ž. Badins
24.	Skatuves mākslas jaunākās tendences Latvijā	2	dif. ieskaite	Dr. philol., doc. I. Kupšāne
	TEORĒTISKO ATZIŅU APROBĀCIJA	15		
	Publikācija	3		
	Piedalīšanās divās zinātniskās konferencēs	6		
	Maģistra darba seminārs	6	dif. ieskaite	Maģistra darbu zinātniskie vadītāji
	MAĢISTRA DARBS	20		
	Kopā:	80		

Studiju programma paredzēta 2 studiju gadiem un tiek realizētas tikai pilna laika studijas. Studiju plāns [1. PIELIKUMĀ](#), studiju kursu apraksti [2. PIELIKUMĀ](#).

2.3.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA

Studiju organizācija un vadība

Studiju process ir organizēts atbilstoši Augstskolu likumam, LR MK noteikumiem Nr.481 un citiem LR normatīvajiem aktiem, kā arī saskaņā ar DU Satversmi un studijas reglamentējošiem dokumentiem. Imatrikulācija notiek saskaņā ar Uzņemšanas noteikumiem DU, kurus ik gadu apstiprina DU Senāts.

Studiju programmu realizāciju nodrošina DU Humanitārā fakultāte. Funkcionē efektīva studiju programmas pārvaldes sistēma: darbojas studiju programmas padome, dekanāti nodrošina studiju procesa organizāciju.

Programmā studējošiem ir pieejams DU Studiju nolikums, kā arī informatīvie materiāli, kas palīdz labāk izprast programmas struktūru un prasības tās izpildei.

Informāciju par studiju ievirzi un tālākām iespējām studenti iegūst uzņemšanas periodā, kā arī pirmajā nodarbībā, kad tiek iepazīstināti ar augstskolu un mācībspēkiem, studiju programmas mērķiem, uzdevumiem, saturu, ar programmas struktūru, akadēmiskā gada plānojumu, studiju organizāciju konkrētajā gadā un perspektīvu turpmākajos studiju gados.

Studiju programmas akadēmiskais statuss

Studiju programma veidota saskaņā ar 2002. gada 3. janvāra Latvijas Republikas MK Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu (<http://izm.izm.gov.lv/normativie-akti/mk-noteikumi/augstaka-izglitiba/2087.html>) un atbilst Eiropas kvalifikāciju infrastruktūru (EKI) 5. līmenim (LR MK noteikumi Nr.990, <http://www.likumi.lv/doc.php?id=184810&from=off>).

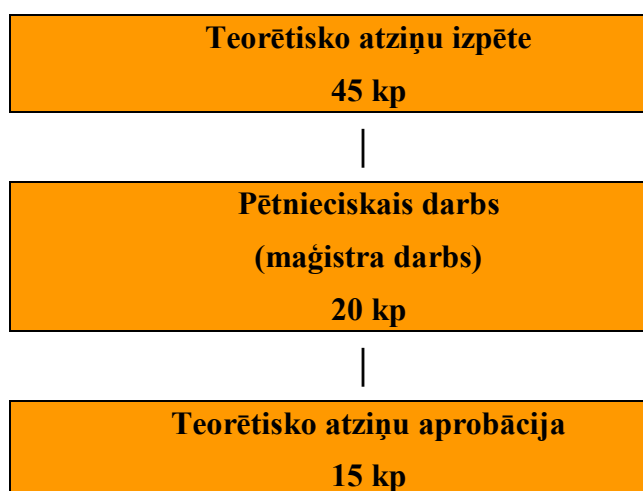
Sekmīgi apguvuši programmu, studenti, kuriem bija humanitāro zinātņu bakalaura grāds vēsturē vai tam pielīdzināma augstākā izglītība vēsturē vai kultūras vēsturē, iegūst humanitāro zinātņu maģistra akadēmisko grādu vēsturē kultūras vēstures apakšnozarē.

DU akadēmiskajā maģistra studiju programmā „Kultūras vēsture un teorija” (45224) iegūtais humanitāro zinātņu maģistra grāds vēsturē kultūras vēstures apakšnozarē (akreditācijas komisijas 2007. gada 25. aprīļa lēmums Nr. 2048) dod tiesības turpināt studijas doktora studiju programmās.

Studiju programmas struktūra

Maģistra programmas struktūra ir veidota ar mērķi sniegt augstāka līmeņa teorētiskās, pētnieciskās un praktiskās zināšanas, kas balstās uz bakalaura programmā apgūtajām pamatzināšanām.

Studiju programmu veido trīs daļas:

Studiju programmas 1. daļa nodrošina kultūras procesu zinātnisku izpratni. Akcentējot teorētiskās zināšanas kultūras vēstures un teorijas jautājumos, studiju programmas 1. daļa ietver metodoloģisko iedaļu, kas atspoguļo moderno teoriju virzību. Tiek sīki analizēti kultūras izpētes metodiskie paņēmieni, to veidošanas principi un adaptācijas problēmas gan Latvijas, gan pasaules kultūras kontekstā.

Studiju programmas 2. daļas saturs ietver patstāvīgu zinātniskā darba izstrādi. Vienlaikus ir paredzētas konsultācijas ar zinātniskā darba vadītāju. Uzsvars ir likts uz studējošo patstāvīgo pētniecisko darbu, kas saistīts ar kultūras vēstures un teorijas atsevišķu jautājumu dziļāku izpēti un izpratni.

Studiju programmas 3. daļa nodrošina studentu iemaņas pielietot teorētiskās atziņas zinātniskajā darbā. Programma paredz semināru un pētniecisku uzdevumu izpildi docētāju vadībā. Lai akcentētu zinātniskā darba nozīmīgumu, studiju gaitā no maģistrantiem tiek prasīta obligāta uzstāšanās divās zinātniskās konferencēs un viena zinātniska publikācija.

2.3.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI

Uzņemšanas noteikumi DU izdoti saskaņā ar Augstskolu likumu, Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobra noteikumiem Nr. 846 „Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās” un DU Satversmi.

Maģistra studijām programmā „Kultūras vēsture un teorija” tiek uzņemti pretendenti, kam ir humanitāro zinātņu bakalaura grāds vēsturē vai tam pielīdzināma augstākā izglītība vēsturē vai kultūras vēsturē. Pretendentam jāiesniedz referāts (10-15 lpp.) vai bakalaura darbs un jāpiedalās pārrunās.

Imatrikulācija studiju programmā notiek konkursa kārtībā, kad pretendenti ir iesnieguši uzņemšanas komisijā dokumentu, kas apliecina, ka viņiem ir humanitāro zinātņu bakalaura grāds vēsturē vai tam pielīdzināma 2. līmeņa augstākā profesionālā izglītība vēsturē vai kultūras vēsturē.

Uzņemšanas noteikumi ir pieejami reklāmas izdevumos un DU mājas lapā: http://du.lv/lv/studijas/uznemsanas_noteikumi.

2.3.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA

2.3.6.1. Izmantojamās studiju metodes un formas

Studiju programmas praktiskajā īstenošanā tiek izmantotas dažādas studiju metodes, no kurām svarīgākās ir sistēmu pieeja un problēmu orientēta pieeja:

- lekcijas,
- semināri,
- praktiskās nodarbības, kur tiek izmantots gan individuālais, gan pāru, gan grupu darbs,
- laboratorijas darbi,
- studējošo patstāvīgais darbs,
- studijas ar IT pielietojumu,
- interneta resursu izmantošana,
- darbnīcas (workshops),
- e-studijas (MOODLE, Web CT u.c.),

Studiju programmas apguves formas ir lekcijas, studentu patstāvīgais darbs, semināri, diskusijas, grupu darbs, individuālie pētniecības projekti, veikto pētniecības darbu prezentācija.

Lekcijās ir koncentrēts studiju kursu satura pamatproblēmu apskats: dažādu autoru teorijas, teorētisko virzienu koncepcijas, klasifikācija.

Semināros studenti iegūst prasmi apliecināt savu izpratni par konkrētu tēmu, diskutēt par problēmām, vērtēt studiju biedru hipotēzes. Šādējādi studenta patstāvīgā darba kvalitāti ir iespējams novērtēt objektīvi. Diskusijas un publiskas sagatavotā temata prezentācijas ir spēcīga motivācija studentiem nopietni veikt patstāvīgo studiju darbu.

Grupu darba priekšrocības ietver iespējas apspriest apgūtos jautājumus šaurākā studentu lokā, respektīvi, studentiem, kas nav guvuši pieredzi uzstāties publiski un diskutēt lielas auditorijas priekšā, grupu darba formā gūst nepieciešamās iemaņas.

Studiju programmas realizācijā liela uzmanība tiek pievērsta studentu patstāvīgajam darbam, kurš vērsts uz zinātniskās literatūras apgūšanu un analīzi, empīriskā materiāla iegūvi un analīzi, referātu un individuālo projektu sagatavošanu. Docētāju uzdevums ir palīdzēt organizēt studentu patstāvīgo darbu, sniegt konsultācijas un padomus.

Studiju kursu apgūvē ir sabalansēts studentu un docētāja kontaktstundu skaits un studenta patstāvīgā darba daudzums. Kontaktstundu ietvaros notiek teorētiskas lekcijas, semināri un praktiska rakstura nodarbības, kas paredz aktīvu studentu līdzdalību, diskusijas un problēmu analīzi. Patstāvīgā darba ietvaros students apgūst docētāju norādīto literatūru, gatavo tematiskos kopsavilkumus un referātus.

2.3.6.2. **Prakse**

Akadēmiskā maģistra programmām MK noteikumi neparedz praksi.

2.3.7. **VĒRTĒŠANAS SISTĒMA**

Studējošo zināšanu un prasmju novērtēšana ir ilgstošs process: semestra laikā tiek izmantotas patstāvīgā studiju darba kontroles formas (zinātniskie referāti, kolokviji, kontroldarbi, testi, semināri utt.), bet semestri noslēdz sesija, kuras laikā studenti kārto eksāmenus un diferencētās ieskaites, kas norit mutvārdu vai rakstveida formā. Eksāmenu un diferencēto ieskaīšu skaitu semestrī nosaka studiju plāns. Saskaņā ar 2002. gada 3.janvāra MK *Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu* studējošo zināšanas tiek vērtētas 10 ballu skalā.

Zināšanu un prasmju novērtēšanas formas un to nozīme kopvērtējuma veidošanā atspoguļota studiju kursu aprakstos (skat. **2. PIELIKUMU**). Programmas realizēšanas gaitā docētāji ir izstrādājuši dažādas zināšanu un prasmju novērtēšanas formas, kas tiek izmantotas semestra laikā:

kontroldarbi un **testi** palīdz vērtēt studentu sistemātisko darbu ar literatūras sarakstā norādītajiem teorētiskajiem avotiem;

kolokviji par dažādām studiju kursā apskatītajām tēmām atklāj studentu prasmi pielietot teorētiskās zināšanas praksē;

semināri atklāj studentu kritiskās domāšanas attīstību, spriedumu patstāvību un prasmi argumentēt;

zinātnisko referātu prezentācija liecina par studentu prasmi strādāt ar vairākiem avotiem, izvirzīt hipotēzes un tās kritiski analizēt.

Šīs formas nodrošina individuālu, objektīvu un sistemātisku zināšanu un prasmju novērtēšanu, kas notiek atklāti: tajā piedalās paši studenti, kas vērtē viens otra sasniegumus. Tādējādi tiek panākta docētāja un studentu vērtējuma vienotība, kā arī tiek attīsta studentu pašnovērtēšanas pieredze.

Studiju programmas apguves laikā studējošajiem ir jāuzstājas ar referātiem divās zinātniskās konferencēs, kā arī jāpublicē viens zinātnisks raksts. Lai sekmētu studentu zinātnisko aktivitāti, ik gadus DU tiek rīkota jauno zinātnieku diena, kas sniedz iespēju prezentēt savus pētījumus.

Gala pārbaudījumu, kura sastāvdaļa ir maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana, vērtē eksaminācijas komisija, kuras sastāvā ir komisijas vadītājs un vismaz divi komisijas locekļi.

2.3.8. FINANŠU RESURSI

Studiju programma tiek finansēta no valsts budžeta, un paredzēta iespēja apgūt studiju programmu arī par maksu. Iepriekšējos studiju gados budžeta finansējums bija piešķirts visiem maģistra programmā studējošajiem.

Pamatojoties uz studiju programmas aprēķina datiem, pārskats par izmaksām vienam pilna laika studentam ir sniegts tabulā nr. 2.3.8.1.

2.3.8.1. tabula

	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
1.studiju gads	Ls 850,-	Ls 1000,-	Ls 790,-	Ls 880,-	Ls 880
2.studiju gads	Ls 725,-	Ls 1120,-	Ls 893,-	Ls 1056,-	

2.3.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS

2.3.9.1. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam

Akadēmiskā maģistra studiju programma „Kultūras vēsture un teorija” ir veidota saskaņā ar Latvijas Augstskolu likuma prasībām un nodrošina iespējas kultūras vēstures akadēmiskās izglītības pilnveidošanai saskaņā ar Latvijas Valsts akadēmiskās izglītības standartu, DU Satversmes normatīvo aktu prasībām un valsts iestāžu vajadzībām.

2.3.9.1.1. tabula

Studiju programmas atbilstība LR MK noteikumiem nr. 2

Salīdzinājuma kritērijs	LR MK <i>Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu</i>	DU akadēmiskā maģistra studiju programma „Kultūras vēsture un teorija”
Studiju programmas kopējais apjoms	80 kp	80 kp
Zinātņu nozares vai apakšnozares teorētisko	Ne mazāk kā 30 kp	45 kp

atziņu izpēte.		
Maģistra darba izstrāde	Ne mazāk kā 20 kp	20 kp
Teorētisko atziņu aprobācija zinātņu nozares vai apakšnozares aktuālo problēmu aspektā.	Ne mazāk kā 15 kp	15 kp

2.3.9.2. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam

Profesionālās izglītības standarts neattiecas uz akadēmisko programmu. Akadēmiskajā studiju programmā profesionālā kvalifikācija nav paredzēta.

2.3.9.3. Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2)

Akadēmiskā maģistra programmas „Kultūras vēsture un teorija” ir veidota, ņemot vērā Latvijas kultūras un izglītības konkrēto situāciju. Salīdzinājumam ar citu valstu studiju programmām ir izvēlēta Eberdīnas Universitātes maģistra programma kultūras vēsturē (*MA in Cultural History*), Menčesteras Universitātes maģistra programmu kultūras vēsturē (*MA in Cultural History*) un Silēzijas Universitātes maģistra programmu kultūras studijās ar specializāciju kultūras vēsturē un teorijā (*MA in Cultural Studies with area of specialization in Theory and History of Culture*).

Salīdzinājums ar Eberdīnas Universitātes (Lielbritānija) programmu

Eberdīnas Universitāte (*Aberdeen University*) jau vairāk nekā 10 gadus piedāvā maģistra programmu kultūras vēsturē (*MA in Cultural History*).

Eberdīnas Universitātes studiju programma *MA in Cultural History* piedāvā starpdisciplināras studijas, kas, ietverot lokālo, reģionālo un nacionālo kontekstu, centrētas Eiropas Ziemeļrietumu kultūras izpētē. Programmas ietvaros kultūras procesi tiek analizēti no vēstures, antropoloģijas, filosofijas, literatūras, mākslas vēstures un reliģiju vēstures perspektīvas. Lai arī centrēta Eiropas kultūras izpētē, Eberdīnas Universitātes studiju programma ietver komparatīvo dimensiju, kas paver iespējas pētīt arī neeiropēiskos kultūras elementus.

Daugavpils Universitātes un Eberdīnas Universitātes studiju programmas struktūras un satura kopīgās iezīmes ir atspoguļotas tabulā.

2.3.9.3.1. tabula

Eberdīnas Universitāte „Cultural History”	Kredīt-punkti	Daugavpils Universitāte „Kultūras vēsture un teorija”	Kredīt-punkti
Studiju programmas kopējais apjoms	240 SCOTCAT (120 ECTS)	Studiju programmas kopējais apjoms	80 kp (120 ECTS)
Mērķis: <i>the programme provides students with a thorough grounding in cultural theory and its applications in the analysis of contemporary and historical cultural phenomena.</i> (Programma sniedz		Mērķis: sagatavot augsta līmeņa kultūras vēstures speciālistus ar dziļām teorētiskām zināšanām un praktiskām iemaņām, spējīgus veikt patstāvīgu zinātniskās pēt-niecības darbību	

studentiem padziļinātu kultūras teorijas izpratni un prasmi to pielietot, analizējot mūsdienu un vēsturiskos kultūras fenomenus.)			
Studiju kursi: <i>Approaches to Culture</i> (Pieejas kultūrai) <i>Religion and the Arts</i> (Reliģija un māksla) <i>The Ethnology of Tradition</i> (Tradīcijas etnoloģija) <i>Culture, Identity and Technology</i> (Kultūra, identitāte un tehnoloģija) <i>Romanticism, Progress and Decadence</i> (Romantisms, progress un dekadence) <i>Culture, History and Anthropology</i> (Kultūra, vēsture un antropoloģija) <i>Modern Times: Perspectives on Twentieth Century European Culture</i> (Modernie laiki: 20. gs. Eiropas kultūras perspektīvas)		Studiju kursi: Kulturoloģiskās metodoloģijas Reliģijas teksts pasaules kultūrā Baltu etnoģenēze Kultūra un modernās tehnoloģijas Mākslinieciskās izpratnes paradigmas Sociālā antropoloģija 20.-21. gs. kultūras vēstures problēmas	
<i>Dissertation of 10,000 words.</i>	Nav norādīts.	Maģistra darbs 60 - 90 lpp. apjomā.	20 kp (30 ECTS)
Studiju ilgums	Min 2 gadi	Studiju ilgums	2 gadi

Analizējot piedāvātās studiju programmas, pārliecinājāmies, ka DU un Eberdīnas Universitātes programmas ir saturā līdzīgas. Aplūkojot piedāvāto studiju kursu kopu, konstatējam līdzību mācību disciplīnu atlasē, kas atspoguļo abu augstskolu kultūras procesu izpēti virzienu analogiju. Tomēr starp DU un Eberdīnas Universitātes programmu pastāv atšķirības, ko nosaka:

- studiju procesa organizācija (Eberdīnas Universitātē studijas notiek nevis pēc kursu, bet gan ciklu (*level*) sistēmas);
- specializācijas iespējas (Daugavpils Universitāte piedāvā šaurāku specializāciju nekā Eberdīnas Universitāte, kuras programmā *Cultural History* ir iespējams specializēties daudzās jomās: *Music Studies, Women's Studies, Anthropology, Celtic, Divinity, English, Film Studies, French, Geography, German, Hispanic Studies, History, History of Art, International Relations, Philosophy, Politics, Religious Studies, Social Research, Sociology*. Lielo specializācijas iespēju nosaka Eberdīnas Universitātes plašais studiju programmu skaits – 500);
- nacionālo izglītības sistēmu īpatnības.

Salīdzinājums ar Menčesteras Universitātes (Lielbritānija) programmu

Menčesteras Universitātes (*University of Manchester*) Vēstures nodaļas (*Department of History*) studiju programma *MA in Cultural History* ir veidota kā starpdisciplināra

programma, apzinoties, ka dažādu mūsdienu sociālo un kultūras teoriju ietekmē vēstures zinātne iegūst plašākas dimensijas.

Daugavpils Universitātes un Menčesteras Universitātes studiju programmas struktūras un satura kopīgās iezīmes ir atspoguļotas tabulā.

2.3.9.3.2. tabula

Menčesteras Universitāte „ <i>Cultural History</i> ”	Kredīt- punkti	Daugavpils Universitāte „Kultūras vēsture un teorija”	Kredīt- punkti
Studiju programmas kopējais apjoms	180 <i>Manchester credits</i> (90 ECTS)	Studiju programmas kopējais apjoms	80 kp (120 ECTS)
Mērķis: <i>the MA in Cultural History aims to explore contemporary historical writing by considering the ways other disciplines have looked at the historical past. Students will be able to consider the past through the perspective of disciplines like sociology, literary studies, politics, and so on.</i> (Kultūras vēstures maģistrantūras mērķis ir pētīt mūsdienu historiogrāfiju, ņemot vērā vēsturiskās pagātnes izpratnes veidus citās disciplīnās. Studenti spēs izprast pagātņi citu disciplīnu, piem., socioloģijas, literatūras zinātnes, politoloģijas u.c., perspektīvā.)		Mērķis: sagatavot augsta līmeņa kultūras vēstures speciālistus ar dziļām teorētiskām un praktiskām iemaņām, spējīgus veikt patstāvīgu zinātniskās pētniecības darbību.	
Studiju kursi: <i>Historical Methods and Techniques</i> (Vēstures metodes un tehnikas) <i>Romanticism, Modernism and Postmodernism</i> (Romantisms, modernisms, postmodernisms) <i>Twentieth Century Cultural Criticism</i> (20. gs. kultūrkritika) <i>Anthropology and History</i> (Antropoloģija un vēsture) <i>New Developments in Feminist Theory</i> (Feminisma teoriju jaunākie virzieni)		Studiju kursi: Vēstures metodoloģijas Mākslinieciskās izpratnes paradigmas 20.-21. gs. kultūras vēstures problēmas Sociālā antropoloģija Kulturoloģiskās metodoloģijas: Dzimtes teorija Latviešu kultūra Eiropas kultūras sistēmā Mūsdienu mākslas estētika	

<i>The Nation And Postcolonial History</i> (Nācija un postkoloniālā laikmeta vēsture)			
<i>Death and the Visual Culture of Modernity</i> (Nāve un moderno laiku vizuālā kultūra)			
<i>Dissertation.</i>	60 Manchester credits (30 ECTS)	Maģistra darbs 60 - 90 lpp. apjomā.	20 kp (30 ECTS)
Studiju ilgums	Nav ierobežots.	Studiju ilgums	2 gadi

Analizējot piedāvātās studiju programmas, pārlicinājāties par analogiju DU un Menčesteras Universitātes programmas struktūrā un saturā. Aplūkojot studiju kursu grupu, konstatējam līdzību arī mācību disciplīnu atlasē, kas atspoguļo abu augstskolu kultūras procesu izpētes virzienu analogiju, un vienlaikus konstatējam, ka Menčesteras Universitātes programma ir šaurāk orientēta - uz vēstures un postmodernisma jomu (*History and Postmodernity*). Toties studiju darba organizācijā ievērojām lielas atšķirības, ko nosaka: • nacionālo izglītības sistēmu īpatnības, • augstskolu tradīcijas.

Salīdzinājums ar Silēzijas Universitātes (Polija) programmu

Silēzijas Universitāte (*University of Silesia*) piedāvā maģistra programmu kultūras studijās (*MA in Cultural Studies*) ar specializāciju piecos virzienos: kultūras vēsture un teorija (*Theory and History of Culture*), filmu teorija, teātra studijas, literārā kultūra, kultūras komunikācija.

Daugavpils Universitātes un Silēzijas Universitātes studiju programmas struktūras un satura kopīgās iezīmes ir atspoguļotas tabulā.

2.3.9.3.3. tabula

Silēzijas Universitāte „Cultural Studies”	Kredītpunkti	Daugavpils Universitāte „Kultūras vēsture un teorija”	Kredītpunkti
Studiju programmas kopējais apjoms	190 kp (190 ECTS)	Studiju programmas kopējais apjoms	80 kp (120 ECTS)
Mērķis: nodrošināt studentiem, kas specializējas kultūras vēsturē un teorijā, dažādu kultūras formu apguvi ar starpdisciplināru un multidisciplināru pieeju		Mērķis: sagatavot augsta līmeņa kultūras vēstures speciālistus ar dziļām teorētiskām zināšanām un praktiskām iemaņām, spējīgus veikt patstāvīgu zinātniskās pēt-niecības darbību	
Studiju kursi: <i>Historia najnowsza</i> (Visjaunākā vēsture) <i>Filozofia kultury</i> (Kultūras filosofija) <i>Analiza i interpretacja tekstu kulturowego</i> (Kultūras tekstu analīze un interpretācija)		Studiju kursi: 19. -20. gs. historiogrāfija Kultūras filosofija Reliģijas teksts pasaules kultūrā Latviešu kultūra Eiropas kultūras sistēmā	

<i>Systemy kultury polskie</i> (Poļu kultūras sistēmas) <i>Antropologia kultury</i> (Kultūras antropoloģija) <i>Semiotyka</i> (Semiotika) <i>Estetyka</i> (Estētika) <i>Historia sztuki</i> (Mākslas vēsture) <i>Historia teatru powszechnego</i> (Mūsdienu teātra vēsture)		Sociālā antropoloģija Kulturoloģiskās metodoloģijas: Semiotika Mūsdienu mākslas estētika Mākslas zinātnes vēsture Skatuves mākslas jaunākās tendences Latvijā	
<i>Praca magisterska</i> (Maģistra darbs)	Nav norādīts.	Maģistra darbs 60 - 90 lpp. apjomā.	20 kp (30 ECTS)
Studiju ilgums	5 gadi	Studiju ilgums	2 gadi

Salīdzinot DU un Silēzijas Universitātes programmu, varam secināt, ka tās ir struktūrā un saturā analogas. Tomēr abas programmas raksturo arī vairākas atšķirīgas iezīmes. DU programma tiek realizēta uz akadēmiskās izglītības vēsturē bāzes, akcentējot mūsdienu kultūras vēsturi. Silēzijas Universitātē uzsvars ir likts uz teorētisko kursu apguvi kultūras studiju jomā. Tā kā Polijas izglītības sistēmā kultūras vēsture ir integrēta kultūras studiju zinātņu blokā, poļu studenti iegūst maģistra grādu kultūras studijās. DU studenti iegūst maģistra grādu vēsturē kultūras vēstures apakšnozarē. Acīmredzama ir atšķirība arī studiju ilgumā: 5 studiju gadi Silēzijas Universitātē, 2 studiju gadi DU, jo moduļi, ka ir izstrādāti Silēzijas Universitātē, integrē bakalaura un maģistra programmas, tāpēc studiju gadu kopskaits Silēzijas Universitātē sasniedz 5 gadus.

Salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā

Latvijā nav analoģu akadēmiskā maģistra programmu. Rēzeknes Augstskola, kur var iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu vēsturē, nepiedāvā iespējas iegūt humanitāro zinātņu maģistra grādu vēsturē kultūras vēstures apakšnozarē. Rēzeknes Augstskola piedāvā iespēju turpināt studijas pedagoģijas maģistrantūrā un iegūt vēstures un kulturoloģijas skolotāja/kultūras vēstures skolotāja kvalifikāciju. Savukārt Latvijas Kultūras akadēmija 2011./2012. studiju gadā piedāvā studēt akadēmiskā maģistra augstākās izglītības programmas „Mākslas” jaunā apakšprogrammā „Kultūras un starpkultūras studijas” un iegūt the MA degree in Art.

Varam secināt, ka Daugavpils Universitātes piedāvātā akadēmiskā maģistra programma „Kultūras vēsture un teorija” atbilst citu augstskolu šī paša līmeņa programmām gan pēc saturiskajiem, gan zinātniskajiem, gan metodiskajiem kritērijiem.

2.3.10. STUDĒJOŠIE

2.3.10.1. Studējošo skaits

Kopējais studiju programmā “Kultūras vēsture un teorija” imatrikulēto student skaits ir 47 (sk. tabulu nr. 2.3.10.1.1.). Tam, ka maģistra programmā studējošo skaits nav liels, ir kompleksi cēloņi, kas saistīti galvenokārt ar sociāli ekonomisko situāciju valstī:

- demogrāfiskā situācija Latvijā (studiju vecumu sasniedza tie jaunieši, kas ir dzimuši demogrāfiskās lejupslīdes posmā);
- budžeta vietu skaita samazinājums Latvijas augstskolās;

- smagie ekonomiskie apstākļi, kas ierobežo iespējas (it sevišķi Latgalē) studēt par maksu.

2.3.10.1.1. tabula

Kopējais studentu skaits							
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Pilna laika studijas	4	6	10	9	7	6	5

Studentu nelielā skaita dēļ, kopš 2006./2007. studiju gada pirmā un otrā studiju gada studenti mācās kopā.

Tā kā budžeta vietu skaits ir ierobežots, lai uzsāktu studijas akadēmiskā maģistra programmā „Kultūras vēsture un teorija”, pretendentiem ir jāpiedalās konkursā. Iepriekšējos studiju gados studēt par maksu nav izvēlēties neviens pretendents.

2.3.10.2. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studentu skaits ir apkopots tabulā nr. 2.3.10.2.1.

2.3.10.2.1. tabula

Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studentu skaits							
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Pilna laika studijas	4	2	8	1	6	0	5

2.3.10.3. Absolventu skaits

Kopš studiju programmas realizācijas sākuma 2005./2006. studiju gadā to ir absolvējuši 15 studenti, t.i., 32% no visiem imatrikulētajiem studentiem. Tam, ka studijas beidz tikai daļa studentu, ir kompleksi cēloņi, kas saistīti galvenokārt ar sociāli ekonomisko situāciju valstī. Studiju laikā studentiem nākas strādāt, lai varētu sevi nodrošināt, tāpēc daļa studentu, kas nespēj savienot nopietnas studijas ar darba pienākumiem, atsakās no iespējas studēt. No studijām atsakās gan zemā atalgojuma dēļ, gan kultūras un izglītības darbinieku prestiža zuduma dēļ.

2.3.10.3.1. tabula

Absolventu skaits						
	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Pilna laika studijas	4	0	5	1	5	0

2.3.10.4. Studējošo aptauju rezultāti un to analīze

Studiju gada noslēgumā programmas direktors veic rakstisku studentu aptauju, ko ir izstrādājis DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs un kuras rezultātus apkopo DU Socioloģisko pētījumu laboratorija. (Studentu aptaujas anketa ar aptaujas rezultātu kopsavilkumu par 2006./2007., 2007./2008., 2008./2009., 2009./2010., 2010./2011., 2011./2012. studiju gadu – skat. 7. PIELIKUMU).

Aizpildot anketu, studenti vērtē studiju kursu kvalitāti, lekciju, praktisko darbu un semināru norisi, studiju procesa nodrošinājumu ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem, studiju programmas realizāciju kopumā, kā arī izsaka savas ierosinājumus studiju procesa uzlabošanai.

1) Analizējot studentu atbildes uz jautājumu: „Vai jūs apmierina izvēlētajā studiju programma kopumā?” – ir izdarīti šādi secinājumi:

2.3.10.4.1. tabula

Studiju gads	Pilnīgi apmierina	Pamatā apmierina %	Daļēji apmierina %	Neapmierina %	Pilnīgi neapmierina %
2006/2007	25%	50%	0%	25%	0%
2007/2008	0%	25%	75%	0%	0%
2008/2009	34%	40%	26%	0%	0%
2009/2010	67%	33%	0%	0%	0%
2010/2011	60%	40%	0%	0%	0%
2011/2012	80%	20%	0%	0%	0%

Studentu aptaujas dati liecina, ka studiju programmas kvalitāte ir ievērojami augusi: no 25% pilnīgi apmierināto 2006./2007. studiju gadā līdz 67% pilnīgi apmierināto 2009./2010. studiju gadā un 60% pilnīgi apmierināto 2010/2011 studiju gadā.

2011./2012. studiju gadā ir studiju programmas kvalitāte ir turpinājusi augt, jo pilnīgi apmierināto skaits ir sasniedzis 80%, pamatā apmierināto skaits ir 20%.

2) Apkopojot studentu atbildes uz jautājumu, kā viņi vērtē studiju procesa nodrošinājumu ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem, ir secināts, ka 2006./2007. studiju gadā 25% uzskatīja, ka nodrošinājums ir pietiekams, un 75% atzina, ka tas ir nepietiekams, turpretim 2010./2011. studiju gadā 100% uzskatīja, ka nodrošinājums ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem ir pietiekams.

2011./2012. studiju gadā studiju programmas nodrošinājumu ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem ir pasliktinājies, jo ekonomiskās krīzes laikā LR IZM samazināja augstskolu budžetu, tāpēc DU bibliotēka nespēja savlaicīgi iegādāties jaunāko zinātnisko literatūru.

2.3.10.4.2. tabula

Studiju gads	Pietiekams	Nepietiekams
2006/2007	25%	75%
2007/2008	0%	100%
2008/2009	67%	33%
2009/2010	67%	33%
2010/2011	100%	0%
2011/2012	80%	20%

Studiju procesa nodrošinājumu ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem var uzlabot, pieprasot papildus finansējumu to iegādei un metodisko materiālu kopēšanai DU bibliotēkā, kā arī sadarbojoties Daugavpils pilsētas centrālo bibliotēku, kur studentiem ir pieejams starpbibliotēku abonements.

3) Sadarbību ar docētājiem kā apmierinošu ir vērtējuši 50% studentu 2006./2007. studiju gadā, 100% studentu 2010./2011. studiju gadā.

2011./2012. studiju gadā sadarbība ar docētājiem nav pasliktinājusies: kā apmierinošu to ir vērtējuši 100% studentu.

2.3.10.4.3. tabula

Studiju gads	Apmierinoši
2006/2007	50%
2007/2008	50%
2008/2009	89%
2009/2010	100%
2010/2011	100%
2011/2012	100%

4) Studiju programmas realizēšanu kopumā kā apmierinošu 2005./2006. studiju gadā vērtēja 50% studentu, bet 2010./2011. studiju gadā - 100% studentu.

2011./2012. studiju gadā studiju programmas realizēšanu kopumā kā apmierinošu vērtēja 100% studentu.

Studiju gads	Apmierinoši
2006/2007	50%
2007/2008	50%
2008/2009	83%
2009/2010	100%
2010/2011	100%
2011/2012	100%

Studentu ieteikumi, kā uzlabot studiju kvalitāti, tiek ņemti vērā, piemēram, ieteikums uzlabot studiju programmas realizāciju, ielūdzot ārzemju vieslektoros. Attiecībā uz stundu skaitu – vairums student ir izteikuši vēlmi palielināt studiju skaitu šādiem studiju kursiem: *20.-21. gs. kultūras vēstures problēmas, Mūsdienu mākslas estētika, Kulturoloģiskās metodoloģijas, Parareliģiskās idejas kultūrā*. Daži studenti ir izteikuši vēlmi samazināt stundu skaitu šādiem studiju kursiem: *Latviešu kultūra Eiropas kultūras sistēmā, Reģionālisma problēmas vēstures izpētē*.

Studentu līdzdalība studiju programmas realizācijā izpaužas ne tikai viņu iesaistīšanā programmas vērtējumā, bet tiešā sadarbībā ar programmas direktoru, kas palīdz risināt radušās problēmas starp docētāju un studējošajiem, plāno nodarbību laiku, kursa realizācijas gaitu utt.

2.3.10.5. Absolventu aptauju rezultāti un to analīze

Programmas īstenošanā ir svarīgs dialogs ar darba devējiem, kas īstenojas līgumu slēgšanā starp DU un rajonu un pilsētu pašvaldībām, darba devēju aptauju veikšanā, docētāju sadarbībā ar dažādām profesionālām asociācijām un apvienībām: Muzeju biedrība, pilsētu un novadu izglītības pārvaldes, Latvijas Darba devēju konfederācija u.c.

Studiju programmas tālākajā vadībā uzmanība tiks veltīta atsauksmēm un vērtējumiem par absolventiem, ko sniegs darba devēji. Nopietni analizējot darba devēju sniegto informāciju, atklāsies gan pozitīvie, gan negatīvie aspekti, kas ļaus pilnveidot studiju programmu un līdz ar to arī palielinās absolventu izredzes darba tirgū.

2.3.10.6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studentu līdzdalība studiju programmas realizācijā un ilgtspējas nodrošināšanā ir vērojama, ne tikai iesaistot viņus programmas darba izvērtējumā, kā tas bija aprakstīts augstāk, bet arī tieši ar programmas direktora starpniecību, risinot radušās problēmas starp docētāju un studējošajiem par nodarbību laikiem, kursa realizācijas gaitu u.c.

Studentiem ir tiesības iesniegt izskatīšanai Humanitārās fakultātes Domē jebkuru jautājumu, kas skar viņu intereses, kā arī piedalīties diskusijās sakarā ar jautājumu lemlšanu.

Domē ievēlētajiem studentu pārstāvjiem ir veto tiesības. Savus priekšlikumus vai iebildumus par studiju grafiku, studiju plāna, atsevišķu studiju kursu vai pat to daļu pilnveidošanu studenti izskatīšanai iesniedz arī studiju programmas padomē un programmas realizēšanā iesaistītajās katedrās. Studentiem ir iespēja piedalīties studiju programmas padomes sēdēs un pārstāvēt savu viedokli.

2.4. VĒSTURES DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA „HISTORIOGRĀFIJA UN VĒSTURES PALĪGZINĀTNES”

2.4.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶI UN UZDEVUMI

Daugavpils Universitātes vēstures doktora studiju programma tiek realizēta historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē ar šaurāku specializāciju reģionālās/lokālās vēstures avotu un historiogrāfijas pētniecībā, kas prasa īpašu uzmanību veltīt dažādu valstu reģiona/novada vēsturei un tās specifiku veidojošiem faktoriem.

Programmas priekšnosacījums ir tas, ka DU Humanitārās fakultātes Vēstures katedrā, Mutvārdu vēstures centrā un DU Latgales Pētniecības institūtā ir izveidojusies augsti kvalificēto vēsturnieku grupa un strauji attīstās zinātniskā pētniecība Latgales novada vēsturē, vēsturiskās reģionālistikas teorijā un metodoloģijā, Latgales un Latvijas historiogrāfijā, kā arī vēstures speciālajās zinātnēs un palīgzinātēs, to skaitā – tādās modernākās vēstures pētniecības jomās kā mutvārdu vēstures avotu izpēte un izmantošana novada vēstures rekonstrukcijā un datortehnoloģiju pielietošana vēstures avotu edīcijā un Latgales novada vēstures datu bāzu veidošanā. Šie izpētes virzieni, kā arī īpaša uzmanība vēsturisku reģionu vēsturei pilnīgi atbilst mūsdienu paradigmai pasaules vēstures pētniecībā un nosaka DU vēsturnieku zinātniski pētnieciskās darbības specifiku un atpazīstamību Latvijā un ārvalstīs.

Līdz ar vēstures doktora programmas izveidošanu DU ir nodrošināta pilna akadēmiskās izglītības ieguve vēstures nozarē. Vēstures bakalaura un vēstures maģistra studiju programmās būtiska uzmanība veltīta Latgales reģiona vēstures jautājumiem, vēstures palīgzinātnēm un vēstures pētniecības metodēm, pieejām un pētnieciskajām tehnoloģijām. Tāpēc vēstures doktora studiju programma ir loģisks vēstures bakalaura un vēstures maģistra studiju programmu noslēgums, tā nodrošina augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu patstāvīgam pētnieciskajam, akadēmiskajam un praktiskajam darbam.

Programmas aktualitāti nosaka šādi faktori:

- Latgales novada vēstures un kultūras mantojuma apzināšanas, zinātniskās izpētes, saglabāšanas un popularizēšanas nepieciešamība, kas prasa sagatavot Austrumlatvijas reģionam augstākās kvalifikācijas zinātniekus vēstures zinātnes historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē;
- Latvijas nacionālās vēstures dziļākas un vispusīgākas izpētes nepieciešamība, atklājot Latvijas novadu vēstures sasaisti ar visas Latvijas vēsturi, tādējādi sekmējot vēsturiski izveidojušos kopīgo nacionālo vērtību izkopšanu un kopīgā vēsturiskā mantojuma apjēgsmi un apguvi;
- jaunāko pētniecisko pieeju un modernāko tehnoloģiju ieviešanas nepieciešamība Latvijas vēstures pētniecībā;
- reģionālās pieejas vēstures pētniecībā aktualizācija Eiropas Savienības valstīs, kas perspektīvā var paplašināt šīs programmas mērķauditoriju, ja tā tiks piedāvāta interesentiem reģionālistikā Eiropas Savienībā.

Programmas *mērķis* ir augstākās kvalifikācijas speciālistu – vēstures zinātnieku sagatavošana vēstures zinātnes nozares historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē, kuri ir spējīgi izvirzīt un risināt mūsdienu vēstures zinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas, Latgales novada un DU zinātnisko potenciālu.

Programmas *uzdevumi*:

- nodrošināt dziļu zināšanu apguvi par mūsdienu pasaules un Latvijas vēstures zinātnes aktuālajām teorētiskām un metodoloģiskām problēmām;
- nodrošināt plašu vispārēju, mūsdienu vēstures zinātnes pasaules līmenim atbilstošu zināšanu iegūšanu vēstures nozares historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē un dziļu speciālu zināšanu iegūšanu pētniecībā balstītās studijās un patstāvīgos pētījumus konkrētā ar doktoranta pētniecisko darbu saistītā jomā;
- radīt apstākļus modernāko pētniecisko metožu, informatīvo tehnoloģiju un tradicionālu pieeju apguvei vēstures avotu kritikas/izpētes, historiogrāfiskās analīzes un vēsturiskās sintēzes (vēstures aspektu un jautājumu reprezentācijas un vēsturiskā naratīva veidošanas) jomā;
- nodrošināt reģionālo pētījumu vēsturē metodoloģijas un metodikas apguvi, reģionālās/lokālās vēstures dziļāku apjēgšanu Latvijas, Eiropas un pasaules vēstures kontekstā;
- attīstīt doktorantu iemaņas, kas dos viņiem iespēju veikt patstāvīgus, zinātniskajās atziņās un metodēs balstītus projektus un veikt zinātniskus pētījumus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem standartiem atbilstošus sasniegumus;
- iesaistīt programmā studējošos DU, citu Latvijas universitāšu un ārzemju universitāšu zinātniskajā dzīvē, nodrošināt doktorantu sistemātisku piedalīšanos zinātniskajās konferencēs ārzemēs, publikāciju sagatavošanu nozīmīgākajiem vēstures žurnāliem, kas atspoguļo veiktā pētījuma rezultātus;
- radīt doktorantiem optimālus apstākļus izvirzīto uzdevumu īstenošanai, darbam arhīvos un bibliotēkās Latvijā un ārzemēs, nodrošināt iespēju piedalīties starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, kā arī stažēties universitātēs Latvijā un ārzemēs atbilstoši izvēlētajai pētniecības nozarei;
- nodrošināt apstākļus promocijas darba sagatavošanai un iesniegšanai aizstāvēšanai.

2.4.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ

DU vēstures doktora studiju programmas „Historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes” apguves gaitā doktoranti pilnveido maģistrantūrā iegūtās zināšanas un prasmes un iegūst jaunas zināšanas, prasmes un kompetences vēstures jomā. (Studiju rezultāti definēti atbilstoši LR MK Noteikumiem Nr. 990 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”).

Zināšanas:

- spēja parādīt, ka pārzina un izprot aktuālākās teorētiskās pieejas un jaunākās atziņas pasaules un Latvijas vēstures, historiogrāfijas, vēstures palīgzinātņu un reģionālo studiju pētniecības jomā,
- spēja parādīt, ka pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētniecības metodes vēstures zinātnes nozares historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē.

Prasmes:

- spēja patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties pētījumiem historiogrāfijā, reģionālistikā un vēstures palīgzinātnēs modernākās pētnieciskās metodes, informatīvās tehnoloģijas un vēstures pētniecības tradicionālās metodes, kā arī spēj savā darbā pielietot šīs metodes un tehnoloģijas,

- spēja veikt ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vēstures, historiogrāfijas, vēstures palīdzinātņu un reģionālo studiju jomā vai dot jaunu izpratni esošām zināšanām,
- prasme īstenot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu,
- prasme komunicēt par savu pētniecības jomu ar plašākām speciālistu aprindām un sabiedrību kopumā,
- prasme patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju,
- prasme īstenot zinātniskus projektus, gūstot vēstures nozares historiogrāfijas un vēstures palīdzinātņu apakšnozares starptautiskiem standartiem atbilstošus zinātniskus sasniegumus,
- vadīt pētnieciskus uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes vēstures nozarē, un īt sevišķi tās historiogrāfijas un vēstures palīdzinātņu apakšnozarē, kā arī vēsturiskā reģionālistikā.

Kompetence:

- spēja patstāvīgi risināt nozīmīgus pētnieciskus uzdevumus,
- spēja patstāvīgi izvirzīt pētījuma ideju un veikt pasākumus tās realizācijai,
- spēja plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma pētnieciskus projektus, to skaitā – starptautiskā kontekstā.

Studiju rezultāti definēti arī katram studiju kursam.

2.4.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS

Doktora programma ir organiski saistīta ar bakalaura un maģistra studiju programmām, visas šīs programmas veido viengabalainu DU vēstures studiju sistēmu. Bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas nodrošina kontinuitāti speciālistu sagatavošanā vēstures pētniecības jomā. Bakalaura studiju programma nodrošina sistemātisku kursu apgūšanu pasaules, Latvijas un Latgales vēsturē, kā arī sākotnēju praktisku iemaņu veidošanu vēstures pētniecības jomā. Maģistra studiju programma nodrošina patstāvīgo darbu vēstures filozofijas un metodoloģijas, kā arī historiogrāfijas problēmu padziļināto teorētisko apguvi un iegūto zināšanu un prasmju pielietojumu patstāvīgā zinātniskās pētniecības darbā. Doktora programma nodrošina šaurāku specializāciju atbilstoši izvēlētajai pētījuma (promocijas darba) tēmai, ievērojot jaunākās teorētiskās un metodoloģiskās pieejas pasaules vēstures zinātnē. Doktora programmā doktorants veic oriģinālu pētījumu un izstrādā promocijas darbu.

2.4.3.1. tabula

Kursa nosaukums	Kursa kredīts (KP)	Pārbaudes forma	Docētāji
Promocijas darba izstrāde	80	pētījuma manuskripta iesniegšana	promocijas darba vadītājs; doktora programmas padome
A daļa: obligātie kursi – 18 KP			
1. Mūsdienu vēstures metodoloģijas avotpētnieciskā paradigma (teorētiskais seminārs)	4	eksāmens	Dr.hist., prof. I.Salieniece; Dr.hist., prof. A.Ivanovs

2. Reģionālo pētījumu vēsturē metodoloģija un metodika (teorētiskais seminārs)	4	eksāmens	Dr.hist., asoc. prof. H.Soms
3. Historiogrāfija kā nacionālās, etniskās un reģionālās identitātes balsts (teorētiskais seminārs)	4	eksāmens	Dr.hist., prof. I.Saleniece; Dr. hist., asoc. prof. H.Soms; Dr.hist., prof. A.Ivanovs
4. Svešvaloda	6	eksāmens	Dr. philol., doc. I.Oļehnoviča; Dr.hist.,prof. A.Ivanovs; Dr.philol., doc. I.Vingre
B daļa: obligātās izvēles kursi – 10 KP			
5. Mutvārdu vēsture nacionālās un reģionālās vēstures tēla veidošanā (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr.hist., prof. I. Saleniece; PhD, prof. Dž. Sveins (Glāzgovas Universitāte, Lielbritānija)
6. Datu bāzes kā reģiona vēstures dinamiskais modelis (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr. hist., asoc. prof. H.Soms
7. Datortehnoloģijas vēstures avotu reprezentācijā, izpētē un edīcijā (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr.hist., prof. A.Ivanovs; Fizikas un matemātikas zinātņu kandidāts, docents A.Varfolomejevs (Petrozavodskas Valsts Universitāte, Krievija)
8. Vēstures palīgzinātnes reģionālās vēstures pētniecībā (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr.hist., pētnieks T.Pumpuriņš
9. Ekonomikas vēstures datu (masveida statistisku vēstures avotu) apstrāde, verifikācija un interpretācija (<i>Processing, Verification, and Interpretation of Data – Statistical Historical Records – on Economic History</i>) (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr.phil., asoc. prof. O. Mertelsmans (Tartu Universitāte, Igaunija)
10. Jaunākās izpētes metodes arheoloģijā: gaisā un ūdenī bāzētās arheoloģiskās izpētes metodes (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr.hist., Dr.habil.art., prof. J. Urtāns (Latvijas Kultūras akadēmija)
11. Vēstures avotu tekstu lingvistiskā interpretācija (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr. philol., prof. V. Šaudiņa
12. Latvijas vēsture rietumu historiogrāfijas kontekstā (<i>The History of Latvia in Western Historiography</i>) (seminārs)	2	dif.ieskaite	PhD., prof. Dž. Sveins (Glāzgovas Universitāte, Lielbritānija)
13. Latīņu valoda	2	dif.ieskaite	Dr.philol., asoc. prof. A. Kuzņecovs
14. Senkrievu rakstniecības valoda	2	dif.ieskaite	Dr.philol., asoc. prof. A. Kuzņecovs
15. Augstskolu didaktika	2	dif.ieskaite	Dr.psych., asoc. prof. I. Kokina

16. Vēsturiskā diplomātika (dokumentāro avotu formulāra kritika) (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr.hist., prof. A.Ivanovs
17. Reliģijas studiju hermeneutika: avoti un metodoloģija (seminārs)	2	dif.ieskaite	Dr.teol., prof. A.Stašulāne
Promocijas darba rezultātu aprobācija – 12 KP			
Referātu prezentācija starptautiskajās zinātniskajās konferencēs (3 referāti)	3	atskaite darba vadītājam	promocijas darba vadītājs
Rakstu sagatavošana un publicēšana nozīmīgākajos žurnālos Latvijā un ārvalstīs (3 raksti, katrs 1 autorloknes apjomā)	9	publicētais raksts vai apstiprinājums, ka raksts pieņemts publicēšanai	promocijas darba vadītājs
Kopā 120 kredītpunkti			
Gala pārbaudījumi			
Promocijas eksāmens vēstures nozares historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē			
Promocijas eksāmens specialitātē			
Promocijas eksāmens svešvalodā			

Programmas studiju plāns [1. PIELIKUMĀ](#), studiju kursu apraksti [2. PIELIKUMU](#).

2.4.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA

Studiju process tiek organizēts atbilstoši LR Augstskolu likumam, LR Likumam par Zinātnisko darbību un citiem normatīvajiem dokumentiem, kuri ir spēkā Latvijas Republikā, kā arī atbilstoši DU Satversmei un DU nolikumiem, kas apstiprināti DU Senātā.

DU vēstures doktora studiju programmā nodarbības tiek organizētas semināru veidā, kuros tiek apspriesti vēstures metodoloģijas un teorijas jautājumi, reģionālo pētījumu un historiogrāfijas problēmas (teorētiskie semināri). Speciālo prasmju apguvi sekmē semināri, kas veltīti šaurākiem (atsevišķiem) jautājumiem.

Doktorants mēneša laikā pēc iestāšanās kopā ar zinātnisko vadītāju sastāda individuālo darba plānu. Darba plānu apspriež doktora programmas padomes sēdē. Katra studiju gada beigās doktorants doktora programmas padomes sēdē atskaitās par darba grafika izpildi.

Studiju procesa organizācijas galvenais uzdevums ir sekmēt promocijas darba izstrādi; promocijas darba atziņas tiek aprobētas doktorantu sagatavotos zinātniskos rakstos, kā arī prezentējot referātus starptautiskās zinātniskās konferencēs.

Studiju programmā liels akcents tiek likts uz doktoranta sadarbību ar darba zinātnisko vadītāju, īpašu uzmanību veltot vadītāja lomai doktoranta individuālajā plānā paredzēto uzdevumu īstenošanā.

Absolvējot programmu, doktorants kārto promocijas eksāmenus, saņem akadēmisko izziņu, un viņam/ viņai ir tiesības promovēt savu darbu vēstures nozarē (historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē).

Studiju programmas struktūra. Programmas apjoms: 120 KP. Studiju ilgums doktorantūrā: 6 semestri (3 akadēmiskie gadi). Studiju valoda: latviešu un angļu. Studijas tiek realizētas kā pilna laika studijas.

Pirmajā un otrajā studiju gadā notiek teorētiskās studijas un promocijas darba izstrāde; pēdējais – trešais – studiju gads pamatā ir atvēlēts promocijas darba izstrādei un aizstāvēšanai (vai iesniegšanai aizstāvēšanai).

Doktora teorētiskās studijas beidzas ar promocijas eksāmenu vēstures nozares historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē 5. semestrī un promocijas eksāmenu specialitātē 6. semestrī.

Eksāmens svešvalodā jānokārto 4. semestrī.

Programma sastāv no trim blokiem:

1. Teorētiskais bloks (12 KP); to veido kursi, kuri ietilpst studiju programmas A daļā (obligātie kursi): „Mūsdienu vēstures metodoloģijas avotpētnieciskā paradigma”, „Reģionālo pētījumu vēsturē metodoloģija un metodika” un „Historiogrāfija kā nacionālās, etniskās un reģionālās identitātes balsts”. Šie kursi veido priekšstatu par nozīmīgākajām tendencēm un virzieniem mūsdienu historiogrāfijas, vēstures speciālo un palīgzinātņu attīstībā un tādējādi palīdz doktorantiem apzināti izvēlēties teorētiskās un metodoloģiskās pieejas, uz kurām balstīsies konkrētas tēmas izpēte.
2. Speciālo prasmju apguve. Šo bloku veido studiju programmas B daļas kursi (obligātās izvēles kursi): „Mutvārdu vēsture nacionālās un reģionālās vēstures tēla veidošanā”, „Datu bāzes kā reģiona vēstures dinamiskais modelis”, „Datortehnoloģijas vēstures avotu reprezentācijā, izpētē un edīcijā”, „Vēstures palīgzinātnes reģionālās vēstures pētniecībā”, „Ekonomikas vēstures datu (masveida statistisku vēstures avotu) apstrāde, verifikācija un interpretācija (*Processing, Verification, and Interpretation of Data – Statistical Historical Records – on Economic History*)”, „Latvijas vēsture rietumu historiogrāfijas kontekstā (*The History of Latvia in Western Historiography*)”, „Reliģijas studiju hermeneutika: avoti un metodoloģija”, „Jaunākās izpētes metodes arheoloģijā: gaisā un ūdenī bāzētās arheoloģiskās izpētes metodes”, „Vēstures avotu tekstu lingvistiskā interpretācija”, „Vēsturiskā diplomātika” (dokumentāro avotu formulāra kritika), „Latīņu valoda”, „Senkrievu rakstniecības valoda”, „Augstskolu didaktika” (no šiem kursiem doktorantam jāizvēlas 5 kursi – kopumā 10 KP, kuri tuvāk atbilst viņa pētījuma tēmai). Šie kursi nodrošina doktorantu pētniecisko iemaņu iegūšanu un pilnveidošanu atbilstoši mūsdienu vēstures zinātnes teorētiskajam un metodoloģiskajam līmenim.

Doktora studiju programmā tiek paredzēta vienas Eiropas Savienības valstu valodas apguve (studiju programmas A daļa – 6 KP). Programmas īstenošanas sākumposmā doktorantiem piedāvāts pilnveidot angļu vai vācu valodu. Taču, programmai attīstoties, docēto valodu izvēle tiks paplašināta atbilstoši doktorantu pētnieciskām interesēm un vajadzībām.

3. Speciālo prasmju aprobācija. Studiju laikā doktorantam jāpiedalās ar referātiem vismaz trijās starptautiskajās konferencēs (3 KP) un jā sagatavo publicēšanai (jāpublicē) vismaz trīs raksti (katrs ap 1 autorloksni – 9 KP), kuros pausti viņa veiktā pētījuma (promocijas) darba galvenās atziņas.

Promocijas darba izstrāde – 80 KP.

2.4.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI

Programma paredzēta personām, kurām ir humanitāro vai sociālo zinātņu maģistra grāds vai tam pielīdzināta 2. līmeņa augstākā profesionālā izglītība attiecīgajā nozarē.

Iestājpārbaudījumi:

- pārrunas par iesniegto referātu, kurā prezentēta izvērsta koncepcija iecerētajam pētnieciskajam darbam, kas tiks īstenots doktora studiju laikā. Pārrunu mērķis ir noteikt un novērtēt reflektantu zināšanu līmeni, esošās iestrādes izvēlētajā tēmā un prasmes veikt patstāvīgu pētniecisko darbu un izstrādāt promocijas darbu;
- eksāmens svešvalodā.

2.4.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA

2.4.6.1. Izmantojamās studiju metodes un formas

Programma sastāv no kursiem – teorētiski metodoloģiskiem un metodiskiem semināriem, kas dod iespēju nodrošināt doktorantu aktīvāku līdzdalību kursu īstenošanā un ar promocijas darbu saistītajā patstāvīgajā pētniecībā.

Programmas būtiskākā sastāvdaļa ir promocijas darba izstrāde.

Doktoranta studiju darbs norit, izmantojot dažādas darba organizēšanas formas: metodoloģiskus un teorētiskus seminārus, doktorantu patstāvīgo darbu.

Doktorantu pētniecības darba rezultātu aprobācijas formas: referātu prezentācija starptautiskajās konferencēs un zinātnisku rakstu sagatavošana publicēšanai.

Promocijas darba vadīšana un izstrāde

Promocijas darbs ir patstāvīgs oriģināls pētījums par kādu aktuālu zinātnisku problēmu, kurai ir nozīmīga loma vēstures zinātnes attīstībā.

Promocijas darba kārtību nosaka LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 134 “Nolikums par promocijas kārtību un kritērijiem”.

Par promocijas darba vadītāju ar doktora programmas padomes lēmumu tiek nozīmēts speciālists ar doktora grādu vēsturē. Darba vadītājs kopā ar doktorantu izstrādā doktora pētījuma stratēģiju un taktiku, sagatavo pētījuma projektu, kā arī tā izpildes grafiku. Divu mēnešu laikā pēc ieskaitīšanas doktorants kopā ar zinātnisko vadītāju izvēlās promocijas darba tēmu, kura tiek apstiprināta doktora programmas padomes sēdē. Promocijas darba vadītājs un tēma tiek apstiprināta DU Doktorantūras padomē. Vadītājs nodrošina doktorantam nepieciešamās konsultācijas gan ar DU, gan ar citu universitāšu speciālistiem.

2.4.6.2. Prakse

Akadēmiskā doktora programmām MK noteikumi neparedz praksi.

2.4.7. VĒRTĒŠANAS SISTĒMA

DU vēstures doktora studiju programmas „Historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes” apguves gaitā paredzēta sistemātiska un daudzveidīga zināšanu un prasmju pārbaude.

Studiju kvalitātes regulārai noteikšanai praktizētas tradicionālās zināšanu pārbaudes formas studiju kursu noslēgumā eksāmenu un diferencēto ieskaišu formā gan mutiski, gan rakstiski. Novērtējumu studējošie iegūst pakāpeniski, piedaloties semināros, prasības kredītpunktu ieguvei studiju kursu aprakstos (skat. 2. PIELIKUMU).

Vērtēšana notiek pēc 10 ballu sistēmas. Doktorantu pētniecības darba gaitas un rezultātu vērtēšanā (tā notiek katrā sesijā) atzīmes nav paredzētas, autori gūst sava darba verbālo raksturojumu, uzklausa kritiskās piezīmes un ieteikumus, kas palīdz viņiem pilnveidot pētnieciskās prasmes un iemaņas.

2.4.8. FINANŠU RESURSI

Doktora studiju programmas finansējuma avots ir valsts budžeta līdzekļi un studiju maksa.

2010./2011. studiju gadā imatrikulētajiem doktorantiem noteikta šāda studiju maksa: 1. studiju gadā – 1180 LVL (2010./2011. st.g.), 2. studiju gadā – 1286 LVL (2011./2012. st.g.), 3. studiju gadā – 1440 LVL (2012./2013. st.g.); studiju maksa par visu periodu – 3906 LVL.

2011./2012. studiju gadā imatrikulētajiem doktorantiem noteikta šāda studiju maksa: 1. studiju gadā – 1180 LVL (2011./2012. st.g.), 2. studiju gadā – 1286 LVL (2012./2013. st.g.), 3. studiju gadā – 1440 LVL (2013./2014. st.g.); studiju maksa par visu periodu – 3906 LVL.

2.4.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS

2.4.9.1. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam

DU vēstures doktora studiju programma atbilst Eiropas kvalifikāciju infrastruktūru (EKI) 8. līmenim (LR MK noteikumi Nr. 990) un izstrādāta atbilstoši LR Augstskolu likumam (8.2., 29., 44.1., 57.4., 63.1. pants), LR Likumam par Zinātnisko darbību (11.3. pants) un saskaņā ar Latvijā pastāvošo vēstures doktoru sagatavošanas praksi.

Paredzama programmas stabila darbība un veiksmīga attīstība, jo tai raksturīga īpaša uzmanība vēsturisku reģionu vēsturei un jaunāko pētniecisko pieeju un moderno tehnoloģiju ieviešanai pilnīgi atbilst mūsdienu paradigmai pasaules vēstures pētniecībā. Programmas aktualitāti nosaka Latgales un citu novadu vēstures un kultūras mantojuma apzināšanas, zinātniskās izpētes, saglabāšanas un popularizēšanas nepieciešamība, kas prasa sagatavot augstākās kvalifikācijas zinātniekus vēstures zinātnes historiogrāfijas un vēstures palīgzinātņu apakšnozarē.

2.4.9.2. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam

Profesionālās izglītības standarts neattiecas uz akadēmisko programmu. Akadēmiskajā studiju programmā profesionālā kvalifikācija nav paredzēta.

2.4.9.3. Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2)

Programmas salīdzinājums ar Latvijas Universitātes vēstures doktora studiju programmu

Vēstures doktora studiju kopējais apjoms Latvijas Universitātes studiju programmā vēsturē ir 144 KP. Studiju ilgums: pilna laika studijas ilgst trīs gadus (6 semestri), nepilna laika studijas – četrus gadus (8 semestri).

Latvijas Universitātes doktora studiju programma aptver piecas vēstures apakšnozares: arheoloģija, etnoloģija, Latvijas vēsture, vispārējā vēsture, historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes.

Latvijas Universitātes doktora studiju programma sastāv no:

- promocijas darba izstrāde – 80 KP,
- 3 zinātnisko rakstu publicēšana (12 KP) un dalība ar rakstiem divās starptautiskās zinātniskās konferencēs (10 KP),
- augstskolas pedagoģiskais praktikums vēsturē – 6 KP,
- pieci doktorantūras semināri – 20 KP.

Doktora studiju programmā ar kredītpunktiem tiek novērtēta arī trīs promocijas eksāmenu kārtošana izvēlētajā vēstures apakšnozarē (4 KP), specialitātē (4 KP), un svešvalodā (8 KP).

Struktūras ziņā DU doktora studiju programma vēsturē būtiski neatšķiras no Latvijas Universitātes doktora studiju programmas vēsturē: promocijas darba izstrādei abās programmās atvēlēti 80 KP; tiek paredzēti trīs promocijas eksāmeni (DU programmā nav paredzēti KP par eksāmenu kārtošānu); DU programmā teorētiskās studijas un speciālo prasmju apguve tiek paredzēta doktorantūras semināru veidā tāpat kā Latvijas Universitātes doktora studiju programmā vēsturē (šiem studijām DU programmā atvēlēti 28 KP, bet LU programmā – 20; starpību nosaka tas, ka DU programmā 6 KP atvēlēti svešvalodas apguvei); abās doktora studiju programmās kredītpunktos novērtēta doktorantu piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un zinātnisko rakstu publicēšanā (taču DU programmā par rakstu sagatavošanu un referātu prezentēšanu konferencēs piešķirts mazāks KP skaits, jo rakstu un referātu sagatavošana ir tikai pētnieciskā darba un teorētisko studiju rezultātu noformējuma veids un atskaites forma).

Atšķirībā no Latvijas Universitātes doktora studiju programmas vēsturē, DU vēstures doktora studiju programma aptver tikai vienu vēstures apakšnozari un piedāvā doktorantiem šaurāku specializāciju reģionālās/lokālās – vispirms Latgales novada – vēstures avotu un historiogrāfijas pētniecībā, kas dod iespēju teorētiskās studijas un speciālu prasmju apguvi padarīt mērķtiecīgāku, nodrošināt dziļākās zināšanas un augstākās kvalifikācijas pētnieka (zinātnieka) prasmes, kas ir nepieciešamas patstāvīgā pētnieciskā darba veikšanai. Turklāt semināros, kuri orientēti uz speciālo prasmju apguvi (B daļa) doktorantiem ir reāla iespēja izvēlēties kursus, kas var būt noderīgi viņu zinātniskās pētniecības darbam.

Atšķirībā no Latvijas Universitātes doktora studiju programmas vēsturē, kuras B daļā iekļauts augstskolu pedagoģiskais praktikums vēsturē (6 KP), DU vēstures doktora studiju programmā pedagoģiskais praktikums nav iekļauts, bet izvēles kursam „Augstskolu didaktika” paredzēti 2 KP (LU programmā – 4 KP).

Programmas salīdzinājums ar Glāzgovas Universitātes (Lielbritānija) Mākslas koledžas Doktorantūras (*Graduate School at the College of Arts, University of Glasgow*) Doktorantu sagatavošanas programmu (*Graduate Training Programme – PhD Programme*)

Glāzgovas Universitātes Mākslas koledžā doktorantu (*research students, PhD students*), to skaitā vēstures nozarē specializējošos doktorantu, sagatavošana notiek saskaņā ar „Norādījumiem par pētnieciskajiem grādiem” (*“Guidelines for Research Degrees”*), kuru

noteikumi jāsaprot citu Glāzgovas Universitātes dokumentu kontekstā, kuri regulē grādu piešķiršanu un disertācijas sagatavošanu (*“Regulations governing the award of postgraduate degrees”* un *“Code of Practice for Postgraduate Research Degree”*).

Atšķirībā no DU doktora studiju programmas, Glāzgovas Universitātes PhD programma orientēta nevis uz studijām – teorētisko zināšanu gūšanu, bet vispirms uz doktora disertācijas (*PhD thesis*) sagatavošanu un tādējādi – uz doktorantu pētniecisko iemaņu attīstību un pilnveidošanu. Glāzgovas Universitātē doktoranti reģistrēti pilnā laika studijās (*full-time overseas/home students*), nepilnā laika studijās (*part-time home students*) un tālmācībā (*distance learning*); paredzēts arī, ka doktora disertācija var būt sagatavota eksternātā (*thesis pending student*, agrāk – *a writing-up student*). Tāpat kā DU vēstures doktora studiju programmā pilnā laika studiju ilgums Glāzgovas Universitātes PhD programmā ir 3 gadi (vienlaikus tās arī ir laika robežas promocijas darba iesniegšanai) – minimāls studiju ilgums (nepieciešamības gadījumā var būt pagarināts līdz 4 gadiem); nepilnā laika studijās – 5 gadi (nepieciešamības gadījumā var būt pagarināts līdz 6 gadiem). Glāzgovas Universitātes Mākslas koledžas 2011. gada oktobrī izdotajos „Norādījumos par pētnieciskajiem grādiem” Pētniecības iemaņu apmācības programmai (*Research Training Programme*) un doktora disertācijas (*PhD thesis*) sagatavošanai netiek noteikts KP skaits, kas nedod iespēju precīzi salīdzināt šo Glāzgovas Universitātes doktorantu sagatavošanas programmu ar DU vēstures doktora studiju programmu.

Taču var droši apgalvot, ka doktora disertācijas sagatavošanā galvenais akcents likts uz doktoranta un viņa/viņas zinātnisko vadītāju (*Supervisors: Primary Supervisor un Additional Supervisor*) sadarbību. Doktorants kopā ar saviem zinātniskajiem vadītājiem katru gadu iesniedz atskaiti par pētniecības darba progresu un tā rezultātiem (*report on progress*).

Glāzgovas Universitātes Mākslas koledžas Doktorantūra studējošajiem piedāvā Pētniecības iemaņu apmācības programmu (*Research Training Programme*), kurā ietilpst vispārēji un speciāli (tematiski) semināri (*generic and subject workshops*), kuru mērķis ir izkopt doktorantu plašas pētnieciskās iemaņas studiju Doktorantūrā laikā. Šie semināri tiek izvēlēti atbilstoši doktorantu pētniecības darba jomai. Jāatzīmē, ka DU vēstures doktora studiju programma arī cenšas ievērot doktorantu pētnieciskās intereses; par to liecina kursi, kas iekļauti B daļā: šie kursi orientēti uz doktorantu praktisku pētniecisku iemaņu veidošanu; turklāt paredzēts relatīvi plašs speciālo semināru spektrs, kas var nodrošināt doktorantu izvēli atkarībā no promocijas darbu tēmām.

Glāzgovas Universitātē pētniecības iemaņu apguvi un promocijas darba sagatavošanu noslēdz mutisks eksāmens (*viva voce*), kurā doktoranti aizstāv savu doktora disertāciju.

Programmas salīdzinājums ar Tartu Universitātes (Igaunija) vēstures doktora (PhD) studiju programmu (*Curriculum History*)

Tartu Universitātes doktora studiju programma piedāvā trīs specializācijas – vēsturē (Speciality of History), arheoloģijā (Speciality of Archaeology) un mākslas vēsturē (Speciality of Art History). Turpmāk tiek veikts DU vēstures doktora studiju programmas salīdzinājums ar Tartu Universitātes vēstures doktora studiju programmas daļu, kura nodrošina specializāciju un promocijas darba izstrādi tieši vēsturē.

No 2009. gada 31. augusta vēstures doktora studiju kopējais apjoms Tartu Universitātes studiju programmā vēsturē ir 240 ECTS, kas atbilst 160 KP un pārsniedz kredītpunktu skaitu, kas paredzēts DU vēstures doktora studiju programmā (120 KP – 180 ECTS). Attiecīgi arī studiju ilgums ir atšķirīgs: Tartu Universitātes vēstures doktora studiju programmā studiju ilgums ir 4 gadi, bet DU vēstures doktora studiju programmā – 3 gadi.

Tartu Universitātes vēstures doktora studiju programmas struktūrā (programma 2011./2012. studiju gadam) akcents likts uz promocijas darba izstrādi un tādējādi – uz doktorantu zinātniskās pētniecības darbu: 180 ECTS (120 KP), respektīvi, trīs ceturtdaļas no programmas apjoma ir paredzētas pētniecībai un promocijas darba izstrādei, un 60 ECTS (40 KP), respektīvi, viena ceturtdaļa no programmas apjoma – doktora studijām. Jāatzīmē, ka struktūras ziņā Tartu Universitātes vēstures doktora studiju programma ir līdzīga DU vēstures doktora studiju programmai: DU programmā studijām paredzēti 28 kredītpunkti (42 ECTS) no 120 kredītpunktiem (180 ECTS), respektīvi, ap vienu ceturtdaļu no programmas kopējā apjoma. Pētniecībai – respektīvi, promocijas darba izstrādei un pētījuma rezultātu aprobācijai (referātu prezentācija starptautiskajās konferencēs, rakstu publicēšana) paredzēti 92 kredītpunkti (138 ECTS).

Tartu Universitātes vēstures doktora studiju programmā studiju kursu vidū ir kursi, kas sekmē doktorantu specializāciju izvēlētajā zinātniskās pētniecības jomā (doktora seminārs, zinātnisko pasākumu vadība, zinātniskās pētniecības darba metodes un metodoloģija, zinātniskās rediģēšanas – *editing* – principi un prakse; kopā – 36 ECTS). Kopējie kursi tiek realizēti Tartu Universitātes līmenī (12 ECTS): gan fakultatīvi izvēles kursi (6 ECTS), gan arī praktikums augstskolu didaktikā (6 ECTS, *Practice Learning in Teaching at University Level*). Jākonstatē, ka atšķirībā no Tartu Universitātes vēstures doktora studiju programmas, DU vēstures doktora studiju programmā studiju kursi vairāk diferencēti, jo tie orientēti uz šaurāku specializāciju tikai vienā apakšnozarē – historiogrāfijā un vēstures palīgzinātēs. Turklāt, DU vēstures doktora studiju programmā nav kursu, kas tiek realizēti visas DU līmenī. Tai pašā laikā gan Tartu Universitātes vēstures doktora studiju programmas, gan DU vēstures doktora studiju programmas studiju kursi orientēti uz doktorantu praktisko iemaņu pilnveidošanu vēstures izpētes jomā.

2.4.10. STUDĒJOŠIE

Doktora studiju programma orientējas vispirms uz Latgales novada jauniem pasniedzējiem un speciālistiem, kuru profesionāla nodarbošanās saistīta ar Latgales vēstures un kultūras mantojuma apzināšanu, uzkrāšanu, saglabāšanu un izpēti. Tomēr DU plāno studijām doktorantūrā piesaistīt arī citus interesentus no ES un NVS valstīm, kas nodarbojas ar reģionālās vēstures pētniecību. Var prognozēt, ka doktora studiju programmas mērķauditoriju veidos vispirms DU vēstures maģistra studiju programmas absolventi.

2.4.10.1. Studējošo skaits

DU vēstures doktora studiju programmā „Historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes” ir divi 3. studiju gada doktoranti, pieci 2. studiju gada doktoranti un divi 1. studiju gada doktoranti.

2.4.10.2. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2012./2013. studiju gadā imatrikulēts 1 doktorants.

2.4.10.3. Absolventu skaits

Pašlaik absolventu nav.

2.4.10.4. Studējošo aptauju rezultāti un to analīze

Studiju procesa pilnveidošanai notiek doktorantu viedokļu noskaidrošana par programmu, rīkojot aptaujas.

Apkopojot aptaujas rezultātus par 2010./ 2011. studiju gadu, var secināt, ka pasniegšanas līmenis doktorantus apmierina (vidējais vērtējums 5-ballu sistēmā ir 5,0 pieciem kursiem un 4,5 trim kursiem). Kursu svarīgums netiek apšaubīts (5 kursi tiek vērtēti kā „svarīgi” un 3 kursi – kā „ļoti svarīgi”). Studijas programmas realizēšanu kopumā kā apmierinošu novērtēja 1 aptaujātais, cits sniedza „citu atbildi”, atzīmējot: „Labi realizēta programma”. 50% aptaujāto studiju programma kopumā pilnīgi apmierina un 50% - pamatā apmierina; tai pašā laikā visus doktorantus pilnīgi apmierina studiju programmas nodrošinājums ar vieslektoriem, kā arī sadarbība ar mācībspēkiem, izvēles kursu piedāvājums, datortehnikas un Interneta izmantošana, kā arī studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem.

Aptaujas rezultāti par 2011./ 2012. studiju gadu parāda, ka gan otrā, gan pirmā studiju gada doktoranti augsti vērtē studiju kursu docēšanas līmeni: 2. studiju gada doktoranti vērtējuši to ar augstāku atzīmi, 1. studiju gada doktorantu vērtējums svārstās robežās no 4,6 līdz 5,0 punktiem. Kursu svarīguma vērtējums pamatā arī iekļaujas šajās robežās. Visi kā 1. studiju gada, tā arī 2. studiju gada doktoranti studiju programmas realizēšanu kopumā novērtēja kā apmierinošu. Doktorantu atbildes liecina, ka studiju programma kopumā viņus pilnīgi apmierina (60% 1. studiju gadā; 50% 2. studiju gadā), vai pamatā apmierina (40% 1. studiju gadā un 50% 2. studiju gadā). Jāatzīmē, ka lai gan studiju programma reāli piedāvā izvēles kursus, tomēr 1. studiju gada doktoranti atzīmējuši, ka kursu izvēle var būt arī paplašināta: 60% uzskata, ka izvēles kursu piedāvājums ir nepietiekams. Acīmredzot tas liecina, par to, ka doktorantu zinātniskās intereses ir daudzveidīgas, kas noteikti jāievēro, veidojot programmas attīstības stratēģiju. Jāatzīmē arī, ka 2. studiju gada doktorantu vērtējumi ir visumā augstāki, nekā 1. studiju gada doktorantu vērtējumi. Taču ir pamats apgalvot, ka visumā doktoranti pozitīvi vērtē studiju procesa nodrošinājumu ar vieslektoriem, ar speciālo literatūru, kā arī sadarbību ar docētājiem.

Aptaujas rezultāti par 2012./ 2013. studiju gadu liecina, ka doktorantu vērtējumi nav būtiski mainījušies salīdzinājumā ar iepriekšējiem studiju gadiem, kas liecina par to, ka ir panākta stabilitāte un konsekvence programmas īstenošanā. Šajā studiju gadā kursu docēšanas līmenis tiek vērtēts augstāk, nekā iepriekšējos studiju gados (visi vērtējumi ir „5”); kursu svarīguma vērtējums svārstās robežās no 4 līdz 5 punktiem, kas liecina par to, ka docētājiem noteikti būtu jāaktualizē savu docēto kursu saturu, lai to aktualitāte netiktu apšaubīta. Kā iepriekš, visi 1. studiju gada un 2. studiju gada doktoranti studiju programmas realizēšanu kopumā novērtēja kā apmierinošu. Doktorantu atbildes liecina, ka studiju programma kopumā viņus pilnīgi apmierina (50%), vai pamatā apmierina (50%). Visi pārējie vērtējumi ir viennozīmīgi pozitīvi; tajā pašā laikā jāatzīmē, ka 50% no 2. studiju gada doktorantiem atzīmējuši, ka programmas nodrošinājums ar vieslektoriem ir nepietiekams.

Programmas pilnveidošana nākotnē acīmredzot iespējama, tuvāk pielāgojot kursus (seminārus) doktorantu pētnieciskajām interesēm un promocijas darba izstrādes vajadzībām, aktualizējot docētos kursus un plašāk iesaistot ārvalstu docētājus vēstures doktora studiju programmas īstenošanā.

2.4.10.5. Absolventu aptauju rezultāti un to analīze

Programmā absolventu nav.

2.4.10.6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Doktorantu līdzdalība studiju programmas realizācijā ir vērojama ne tikai iesaistot viņus programmas īstenošanas izvērtējumā (skat. šā pašnovērtējuma 7.4. sadaļu), bet arī risinot radušās problēmas studiju programmas realizācijas laikā.

Doktorantiem ir iespējas iesniegt izskatīšanai DU Zinātnes padomē, DU Doktorantūras padomē un DU vēstures doktora studiju programmas „Historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes” padomē jautājumus, kas skar viņu intereses, kā arī piedalīties diskusijās sakarā ar jautājumu lemlšanu.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRĀ FAKULTĀTE**

STUDIJU VIRZIENA

„VĒSTURE UN FILOZOFIJA”

**PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS PAR
2012./2013. STUDIJU GADU**

Daugavpils, 2013

Satura rādītājs

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS	6
1.1. STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA UN KOPĪGIE MĒRĶI.....	6
1.2. STUDIJU VIRZIENĀ REALIZĒJAMĀS STUDIJU PROGRAMMAS	6
1.3. STUDIJU VIRZIENA UN STUDIJU PROGRAMMU PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS.....	7
1.3.1. <i>Studiju programmu atbilstība izglītības/profesijas standartiem</i>	7
1.3.2. <i>Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam</i>	7
1.4. IEKŠĒJĀ KVALITĀTES MEHĀNISMA DARBĪBA	7
1.5. AKADĒMISKĀ PERSONĀLA NOVĒRTĒJUMS.....	7
1.5.1. <i>Akadēmiskā personāla skaits</i>	7
1.5.2. <i>Akadēmiskā personāla kvalifikācija</i>	7
1.6. PĒTNIECISKĀS DARBĪBAS UN ZINĀTNISKO PROJEKTU IETEKME UZ STUDIJU DARBU.....	7
1.6.1. <i>Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tā ietekme uz studiju darbu</i>	7
1.6.2. <i>Akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju un mācību literatūras saraksts. Par pārskata periodu</i> 7	
1.6.3. <i>Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā</i>	7
1.7. STUDIJU VIRZIENA TEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS	7
1.7.1. <i>Studiju virzienā iesaistītās struktūrvienības</i>	7
1.7.2. <i>Materiāli tehniskā bāze</i>	7
1.7.3. <i>Studiju virzienā iesaistītā palīgpersonāla raksturojums</i>	7
1.8. ĀRĒJIE SAKARI	7
1.8.1. <i>Sadarbība ar darba devējiem</i>	7
1.8.2. <i>Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām</i>	7
1.8.3. <i>Ārvalstu docētāju skaits, kas strādā studiju virzienā</i>	7
1.8.4. <i>Studējošo skaits, kas studējuši ārzemēs</i>	7
1.8.5. <i>Ārvalstu studējošo skaits virzienā</i>	7
2. STUDIJU PROGRAMMAS/U RAKSTUROJUMS	8
2.1. AKADĒMISKĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA „VĒSTURE”	8
2.1.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI.....	8
2.1.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ	8
2.1.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS	11
2.1.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA	15
2.1.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI	16
2.1.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA	17
2.1.6.1. <i>Izmantojamās studiju metodes un formas</i>	17
2.1.6.2. <i>Prakse</i>	17
2.1.7. VĒRTĒŠANAS SISTĒMA	18
2.1.8. FINANŠU RESURSI	19
2.1.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS.....	19
2.1.9.1. <i>Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam</i>	19
2.1.9.2. <i>Studiju programmas atbilstība profesijas standartam</i>	20

2.1.9.3. Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2).....	20
2.1.10. STUDĒJOŠIE	23
2.1.10.1. Studējošo skaits	23
2.1.10.2. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits	23
2.1.10.3. Absolventu skaits	23
2.1.10.4. Studējošo aptauju rezultāti un to analīze	24
2.1.10.5. Absolventu aptauju rezultāti un to analīze	24
2.1.10.6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	24
2.2. AKADĒMISKĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA „VĒSTURE”	26
2.2.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI.....	26
2.2.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ	26
2.2.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS	28
2.2.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA	29
2.2.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI	30
2.2.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA	31
2.2.6.1. Izmantojamās studiju metodes un formas.....	31
2.2.6.2. Prakse	31
2.2.7. VĒRTĒŠANAS SISTĒMA	31
2.2.8. FINANŠU RESURSI	32
2.2.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS.....	32
2.2.9.1. Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam	32
2.2.9.2. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam	32
2.2.9.3. Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2).....	33
2.2.10. STUDĒJOŠIE	35
2.2.10.1. Studējošo skaits	35
2.2.10.2. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits	35
2.2.10.3. Absolventu skaits	35
2.2.10.4. Studējošo aptauju rezultāti un to analīze	36
2.2.10.5. Absolventu aptauju rezultāti un to analīze	37
2.2.10.6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	37
2.3. AKADĒMISKĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA „KULTŪRAS VĒSTURE UN TEORIJA”.....	38
2.3.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI.....	38
2.3.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ	39
2.3.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS	40
2.3.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA	41
2.3.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI	43
2.3.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA	43
2.3.6.1. Izmantojamās studiju metodes un formas.....	43
2.3.6.2. Prakse	44
2.3.7. VĒRTĒŠANAS SISTĒMA	44

2.3.8. FINANŠU RESURSI	45
2.3.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS.....	45
2.3.9.1. <i>Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam</i>	45
2.3.9.2. <i>Studiju programmas atbilstība profesijas standartam</i>	46
2.3.9.3. <i>Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2)</i>	46
2.3.10. STUDĒJOŠIE	50
2.3.10.1. <i>Studējošo skaits</i>	50
2.3.10.2. <i>Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits</i>	51
2.3.10.3. <i>Absolventu skaits</i>	51
2.3.10.4. <i>Studējošo aptauju rezultāti un to analīze</i>	52
2.3.10.5. <i>Absolventu aptauju rezultāti un to analīze</i>	54
2.3.10.6. <i>Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā</i>	54
2.4.1. STUDIJU PROGRAMMAS MĒRĶI UN UZDEVUMI	56
2.4.2. IEGŪSTAMIE STUDIJU REZULTĀTI ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU FORMĀ	57
2.4.3. STUDIJU PROGRAMMAS SATURS UN PLĀNS	58
2.4.4. STUDIJU PROGRAMMAS ORGANIZĀCIJA.....	60
2.4.5. IMATRIKULĀCIJAS NOTEIKUMI	62
2.4.6. STUDIJU PROGRAMMAS PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA	62
2.4.6.1. <i>Izmantojamās studiju metodes un formas</i>	62
2.4.6.2. <i>Prakse</i>	62
2.4.7. VĒRTĒŠANAS SISTĒMA.....	62
2.4.8. FINANŠU RESURSI	63
2.4.9. STUDIJU PROGRAMMAS PERSPEKTĪVAIS NOVĒRTĒJUMS.....	63
2.4.9.1. <i>Studiju programmas atbilstība akadēmiskās/profesionālās izglītības standartam</i>	63
2.4.9.2. <i>Studiju programmas atbilstība profesijas standartam</i>	63
2.4.9.3. <i>Studiju rezultātu un programmas salīdzinājums līdzīgām studiju programmām Latvijā (1) un Eiropas savienības valstīs (2)</i>	63
2.4.10. STUDĒJOŠIE	66
2.4.10.1. <i>Studējošo skaits</i>	66
2.4.10.2. <i>Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits</i>	66
2.4.10.3. <i>Absolventu skaits</i>	66
2.4.10.4. <i>Studējošo aptauju rezultāti un to analīze</i>	67
2.4.10.5. <i>Absolventu aptauju rezultāti un to analīze</i>	67
2.4.10.6. <i>Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā</i>	68
3. KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM.....	68
3.1. STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNS.....	68
3.1.1. <i>Studiju virziena SVĪD analīze</i>	68
3.1.2. <i>Studiju virziena attīstības plāns</i>	68
3.1.3. <i>Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā</i>	68

Pielikumi

1. Pielikums. Studiju programmas *pilna laika* studiju plāni
2. Pielikums. Studiju kursu apraksti
3. Pielikums. Studiju programmas mācībspēku CV
4. Pielikums. Akadēmiskā personāla zinātniskā darbība
5. Pielikums. Prakses nolikums
6. Pielikums. Līguma paraugs par studējošo praksi
7. Pielikums. Studējošo aptaujas anketu rezultāti
8. Pielikums. Aizstāvēto bakalaura darbu saraksts
9. Pielikums. Dokumenti, kas apliecina, ka gadījumā, ja programma tiek likvidēta, pieteicējs nodrošina studējošo iespēju turpināt izglītību citā augstākās izglītības programmā vai citā augstskolā
10. Pielikums. Absolventu/darba devēju atsauksmes
11. Pielikums. Diploms un tā pielikuma paraugs
12. Pielikums. Programmas izmaksas uz vienu studējošo